

NACZELNICTWO ZWIĄZKU HARCERSTWA POLSKIEGO

WYDAJNICTWO URZĘDOWE

Rok 18 (XVIII) Nr 3

Warszawa, grudzień 1945

TREŚĆ NUMERU

Rozkaz Naczelnictwa Z. H. P. L. 4 z dnia 15 sierpnia 1945 r.	str. 3
Rozkaz Naczelnictwa Z. H. P. L. 5 z dnia 15 października 1945 r.	„ 3
Rozkaz Naczelnictwa Z. H. P. L. 6 z dnia 22 listopada 1945 r.	„ 3
Rozkaz Naczelnictwa Z. H. P. L. 7 z dnia 28 listopada 1945 r.	„ 3
Komunikat Naczelnictwa Z. H. P. w sprawie Komisji Programowej Z. H. P.	„ 4
Komunikat Naczelnictwa Z. H. P. w sprawie Komisji Ideologicznej Z. H. P.	„ 4
Komunikat Naczelnictwa Z. H. P. w sprawie Drużyn Żeglarskich	„ 4
Komunikat Naczelnictwa Z. H. P. w sprawie rejestracji i powołania do pracy	„ 4
Komunikat Naczelnictwa Z. H. P. w sprawie listy strat	„ 4
Komunikat Naczelnictwa Z. H. P. w sprawie Centralnego Archiwum Harcerskiego	„ 5
Rozkaz Komendy Głównej Centralnej Akcji Szkoleniowej L. 1 z dnia 12 sierpnia 1945 r.	„ 5
Rozkaz Komendy Głównej Centralnej Akcji Szkoleniowej L. 2 z dnia 26 sierpnia 1945 r.	„ 6

ORGANIZACJA HARCEREK

Rozkaz Naczelniczki Harcerzek L. 3 z dnia 2 października 1945 r.	„ 6
Instrukcja pracy Hufca (Załącznik L. 1)	„ 8
Instrukcja pracy Komend Chorągwi (Załącznik L. 2)	„ 8
Instrukcja programowa Służby Dziecku (Załącznik L. 3)	„ 9
Instrukcja organizacyjna Służby Dziecku (Załącznik L. 4)	„ 10
Instrukcja o zawodach międzychorągwiowych (Załącznik L. 5)	„ 10
Wzór sprawozdania statystycznego (Załącznik L. 6)	„ 11
Tekst sprawności: Opiekunka Dzieci (Załącznik L. 7)	„ 11
Tekst sprawności: Świetliczanka Dziecięca (Załącznik L. 8)	„ 12

ORGANIZACJA HARCERZY

Rozkaz Naczelnika Harcerzy L. 9 i Komendanta Centralnej Akcji Szkoleniowej L. 5 z dnia 26 sierpnia 1945 r.	„ 12
List Okólny Głównej Kwatery Harcerzy L. 5 z dnia 13 września 1945 r.	„ 14
Rozkaz Naczelnika Harcerzy L. 10 z dnia 21 września 1945 r.	„ 15
Rozkaz Naczelnika Harcerzy L. 11 z dnia 26 listopada 1945 r.	„ 15
Instrukcja w sprawie próby drużynowego (Załącznik L. 1)	„ 19
Rozkaz Naczelnika Harcerzy L. 12 z dnia 13 grudnia 1945 r.	„ 20
Instrukcja w sprawie szkolenia podharcemistrzów (Załącznik L. 1)	„ 20
List Okólny Głównej Kwatery Harcerzy L. 9 z dnia 8 października 1945 r. w sprawie zamierzeń programowych Wydz. Wych. Wodn. na rok 1945/46	„ 22
Kalendarzyk ramowy Wydziału Wychowania Wodnego na okres roczny (Załącznik L. 1)	„ 22

Regulamin ramowy Harcerskich Ośrodków Wychowania Wodnego (Załącznik L. 2)	Str. 23
Program kursu dla kierowników Wychowania Wodnego w hufcach i drużynach (Załącznik L. 3)	„ 23
List Okólny Głównej Kwatery Harcerzy L. 10 z dnia 2 listopada 1945 r. w sprawie organizowania uroczystości i imprez harcerskich	„ 24
List Okólny Głównej Kwatery Harcerzy L. 11 z dnia 20 listopada 1945 r. w sprawie zbiórki książek dla rannych żołnierzy	„ 24
List Okólny Głównej Kwatery Harcerzy L. 12 z dnia 23 listopada 1945 r. w sprawie organizacji H. K. S. i H. K. N.	„ 24
List Okólny Głównej Kwatery Harcerzy L. 13 z dnia 29 listopada 1945 r. w sprawach wychowania wodnego	„ 25
List Okólny Głównej Kwatery Harcerzy L. 14 z dnia 30 listopada 1945 r. w sprawach sportu łuczniczego i strzelectwa sportowego	„ 25
List Okólny Głównej Kwatery Harcerzy L. 15 z dnia 11 grudnia 1945 r. w sprawie rejestracji jednostek wodnych	„ 26
Instrukcja rejestracyjna jednostek wodnych (Załącznik L. 1)	„ 26
Jednostki wodne. Wyciąg z projektu regulaminu (Załącznik L. 2)	„ 27
Projekt regulaminu Kadry Instruktorskiej Wychowania Wodnego (Załącznik L. 3)	„ 28
Instrukcja w sprawie zawodów korespondencyjnych o pierwsze miejsce Hufca w Chorągwi i Chorągwi w Organizacji Harcerzy w dziedzinie wychowania wodnego (Załącznik L. 4)	„ 28

DZIAŁ NIEURZĘDOWY

Konkurs Głównej Kwatery Harcerzy	„ 29
Komunikat Centralnego Harcerskiego Ośrodka Pracy Kulturalno-Artystycznej (CHOPKA)	„ 29
Komunikat Ministerstwa Informacji i Propagandy w sprawie zacieśnienia współpracy z organizacjami młodzieżowymi i instytucjami społecznymi	„ 30
Komunikat Ministerstwa Oświaty w sprawie zgłoszeń na kursy dla wychowawców w domach dziecięcych, świetlicach, Ogrodach Jordanowskich, internatach i t. p.	„ 30

Uwaga! Zamieszczone w tym numerze rozkazy i zarządzenia, których termin wykonania już minął, zostały we właściwym czasie rozesłane komendom Chorągwi bezpośrednio. Te zatem środowiska, które zarządzeń nie wykonały, a w myśl zamieszczonych rozkazów są do tego zobowiązane, winny uczynić to **bezzwłocznie**, bez względu na upływ terminu wykonania.

Rozkaz Naczelnictwa Z. H. P. L. 4 z dnia 15 sierpnia 1945 r.

W dniu 13 sierpnia, wskutek nieszczęśliwego wypadku, podczas harcerskiej podróży służbowej zmarł tragicznie

Ś. P. HARCMISTRZ CZESŁAW KUMALA

zast. Komendanta Hufca Opolskiego, b. hufcowy Pszezyński.

Ś. p. Harcmistrz Czesław Kumala był niestrudżonym pracownikiem na niwie wychowania harcerskiego, swoim życiem i działaniem był żywym przykładem Harcerza — instruktora — wychowawcy wielu pokoleń młodzieży harcerskiej. Na pierwszy zew harcerski w Odrodzonej Rzeczypospolitej stanął na wysuniętym najbardziej na Zachód posterunku, niosąc tam razem z imieniem Polski imię Harcerstwa Polskiego.

W uznaniu zasług położonych dla sprawy Polski i Związku Harcerstwa Polskiego Naczelnictwo Z.H.P. zarządza żałobę organizacyjną przez zakrycie krzyży

harcerskich krepą na czas od dn. 15 b.m. (pogrzebu Zmarłego) do dnia 1.IX r.b. na terenach Chorągwi Harcerzy i Harcerek, na których On pracował t.j. Śląskiej.

Rozkaz niniejszy należy odczytać przed frontem wszystkich jednostek organizacyjnych harcerskich na Śląsku.

Pamięć dla hm. Czesława Kumali niech żyje w szeregach harcerskich wiecznie!

C z u w a j !

V.-Przewodniczący Z.H.P.

(—) Sosnowski Józef, hm.
Naczelniczka Harcerek

(—) Dewitzowa Wiktoria, hm.
Naczelnik Harcerzy

(—) Kierzkowski Roman, hm.

Rozkaz Naczelnictwa Z. H. P. L. 5 z dnia 15 października 1945 r.

W uznaniu zasług, które położył ś. p. Bronisław Malik w budowie podstaw gospodarczych Z. H. P., Naczelnictwo mianuje Go pośmiertnie działaczem.

Jednocześnie Naczelnictwo zarządza żałobę organizacyjną do dnia 1 listopada r.b. przez okrycie krepą krzyży

instruktorów i harcerzy pracujących we władzach naczelnych Z. H. P.

C z u w a j !

V.-Przewodniczący Z. H. P. (—) Sosnowski Józef, hm.
Naczelniczka Harcerek (—) Dewitzowa Wiktoria, hm.
Naczelnik Harcerzy (—) Kierzkowski Roman, hm.

Rozkaz Naczelnictwa Z. H. P. L. 6 z dnia 22 listopada 1945 r.**1. Mianowania:**

N. mianuje działaczem drużynę Hedde Bartoszek.

N. mianuje Kierownikiem Biura Naczelnictwa — hm. Jerzego Lincl, Szefem Działu Skarbowego — hm. Tadeusza Suchockiego, Kierownikiem Harcerskiego Biura Wydawniczego i Kierownikiem Centralnego Archiwum Harcerskiego — hm. Wacława Błażejewskiego (z dniem 1 maja 1945 r.), Szefem Głównej Kwatery Harcerek —

hm. Jadwigę Ciastulową, Szefem Głównej Kwatery Harcerzy — hm. Zdzisława Domoradzkiego (z dniem 15 lipca 1945 r.).

C z u w a j !

Przewodniczący Z. H. P.
(—) Wierusz-Kowalski Janusz, hm.
Za Sekretarza Generalnego
(—) Lincel Jerzy, hm.

Rozkaz Naczelnictwa Z. H. P. L. 7 z dnia 28 listopada 1945 r.

W związku ze zbliżającym się terminem „Gwiazdki“ dla żołnierzy polskich, przebywających w kraju i pozostających jeszcze poza granicami Polski, polecamy wszystkim komendom harcerskim (Chorągwi, Hufców, i drużyn) wziąć jak najczynniejszy udział w pracach komitetów gwiazdkowych, organizowanych w terenie przez Towarzystwo Przyjaciół Żołnierza.

C z u w a j !

Przewodniczący Z. H. P.
(—) Wierusz-Kowalski Janusz, hm.
Naczelnik Harcerzy
(—) Kierzkowski Roman, hm.
Naczelniczka Harcerek
(—) Dewitzowa Wiktoria, hm.

Komunikat Naczelnictwa Z. H. P. w sprawie Komisji Programowej Z. H. P.

Komisja Programowa, stanowiąca Sekcję Komisji Odbudowy Z.H.P., przystąpiła do prac nad rewizją programów prób na stopnie młodzieży (na razie harcerzy), programów kursów podharcistrzów (w organizacji harcerzy) oraz prób na stopnie instruktorskie (harcerzy).

Wyniki prac Komisji będą publikowane w piśmie instruktorskim.

Zaznacza się, że prace Komisji (poza stałym jej składem) mają charakter otwarty, tj. mogą uczestniczyć w tych pracach bezpośrednio lub pośrednio (przez nadsyłanie materiałów) wszystkie osoby istotnie zainteresowane, zarówno z Z.H.P., jak i z poza niego.

Komunikat Naczelnictwa Z. H. P. w sprawie Komisji Ideologicznej Z. H. P.

Naczelnictwo Z.H.P. powołało do życia pod przewodnictwem I Viceprzewodniczącego Z.H.P. hm. Józefa Sosnowskiego Komisję Ideologiczną, która ma za zadanie opracowanie materiałów ideowych Z.H.P. na najbliższy Zjazd Walny. W zakresie prac Komisji będzie opracowanie projektów ewentualnych zmian tekstu obowiązującego prawa i przyrzeczenia harcerskiego.

W związku z powyższym Komisja zwraca się z prośbą do wszystkich komórek organizacyjnych o nadsyłanie w terminie nieprzekraczalnym do dnia 1 lutego 1946 r. wszelkich uwag, projektów redakcji, uzasadnień zmian prawa i przyrzeczenia harcerskiego. Komisja jest zdania, że najszerze wypowiedzenie się, zwłaszcza Korpusu instruktorskiego Z.H.P., w najdonioślejszej sprawie, bo

dotyczącej podstaw ideowych Związku, oczywiście w ramach organizacyjnie przewidzianych (tj. do Komisji), jest ze wszech miar pożądane.

Dla uniknięcia wszelkich nieporozumień Komisja komunikuje, że do czasu ewentualnych zmian w tekście prawa i przyrzeczenia, dokonanych przez Zjazd Walny Z.H.P., obecny tekst obowiązuje.

Wyniki prac Komisji przed Zjazdem w miarę możliwości będą publikowane w piśmie instruktorskim.

Materiały do Komisji należy nadsyłać pod adresem Naczelnictwa Z.H.P. (Wiejska 17) dla Komisji Ideologicznej.

Komunikat Naczelnictwa Z. H. P. w sprawie Drużyn Żeglarskich.

Naczelnictwo Z. H. P. po rozpatrzeniu szczegółowym potrzeb terenu i programu pracy drużyn żeglarskich uchwała z dnia 30 listopada 1945 r. postanowiło:

1. zezwolić na ich istnienie
2. zlecić nad nimi fachową opiekę Wydziałowi Wychowania Wódnego (dawnie Kierownictwo Harcerskich Drużyn Żeglarskich)

3. program pracy Wydziału Wychowania Wódnego rozszerzyć, zlecając mu prowadzenie prac wśród wszystkich drużyn, a nie tylko żeglarskich.

Komunikat Naczelnictwa Z. H. P. w sprawie rejestracji i powołania do pracy.

Naczelnictwo Związku Harcerstwa Polskiego podaje do wiadomości, że na swą interpelację otrzymało z Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej pismo nr. S/1174 z dn. 25 listopada 1945 r., wyjaśniające „że dekret o re-

jestracji i powołaniu do pracy nie dotyczy instruktorów i instruktoerek harcerskich”.

Komunikat Naczelnictwa Z. H. P. w sprawie listy strat.

Naczelnictwo Związku Harcerstwa Polskiego wzywa Drużny Komendantki i Drużny Komendantów Chorągwi do dokonania ze swych terenów spisu poległych i zmarłych instruktoerek (rów), harcerek i harcerzy w czasie działań wojennych w 1939 roku oraz w czasie okupacji niemieckiej. Przede wszystkim należy dokonać spisu poległych i zmarłych w wymienionym wyżej okresie instruktoerek i instruktorów oraz szczególnie zasłużonych w walkach o niepodległość harcerek i harcerzy. Wykazy te należy nadesłać w nieprzekraczalnym terminie do dnia 1 marca 1946 r. pod adresem: Naczelnictwo Z. H. P. (Warszawa, Wiejska 17) Centralne Archiwum Harcerskie. Spisy poległych i zmarłych w tym czasie harcerzy można nadsyłać również w czasie późniejszym, w mia-

re ustalania tych faktów. W tym celu w Komendach Chorągwi znajdować się winny rejestry poległych i zmarłych harcerek i harcerzy w czasie walk o niepodległość stale uzupełniane i kontrolowane, co do danych które zawierają.

Wykazy pierwsze (w terminie do dnia 1 marca 1946 r.) winny zawierać następujące dane:

- 1) Imię i nazwisko,
- 2) Data i miejsce urodzenia,
- 3) Stopień instruktorski ew. młodzieżowy,
- 4) ważniejsze funkcje pełnione w Harcerstwie,
- 5) udział w ruchu oporu (w Harcerstwie czy w innej organizacji podziemnej, jakiej?),
- 6) Dane dotyczące śmierci (data śmierci, poległ

w walce, w więzieniu, obozie koncentracyjnym, zakatowany podczas aresztowania lub śledztwa, zmarł śmiercią naturalną).

- 7) czyny szczególnie godne wyróżnienia,
- 8) uwagi np. miejsce, pochodzenie, odznaczenia.

Do wykazów powyższych należy dołączyć możliwie najdokładniejsze życiorysy (dane uzyskać od rodziny, znajomych, towarzyszy pracy, walki lub więzienia, obozów) tych druhen i druhow, którzy swoim życiem, postawą lub w walce wyróżniali się ponad wysoką harcerską miarę. Za terminowe (do dnia 1 marca 1946 r.) nadesłanie pierwszych wykazów ewentualnie życiorysów, ich najbardziej wyczerpujące i obiektywne opracowanie,

Naczelnictwo czyni osobiście (organizacyjnie) odpowiedzialnymi Druhny Komendantki i Druhow Komendantów Chorągwi.

Sposób zdobywania omawianych wiadomości w terenie (ankieta, polecenie nadsyłania danych przez drużyny i hufce i t. d.) ustala Druhny Komendantki i Druhowie Komendanci Chorągwi, jak również cały teren harcerski przez terminowe i wyczerpujące wykonanie powyższego polecenia, spełnia swój obowiązek harcerski nie tylko wobec organizacji ale wobec Tych, o których pamięć nie może zagać.

Naczelnictwo wierzy, że zarówno Druhny i Druhowie Komendanci Chorągwi, jak również cały teren harcerski przez terminowe i wyczerpujące wykonanie powyższego polecenia, spełnia swój obowiązek harcerski nie tylko wobec organizacji ale wobec Tych, o których pamięć nie może zagać.

Komunikat Naczelnictwa Z. H. P. w sprawie Centralnego Archiwum Harcerskiego.

Centralne Archiwum Harcerskie. (przy NZHP) z działem muzealnym prosi Druhny i Druhow oraz wszystkie jednostki organizacyjne w posiadaniu których są jakiegokolwiek dokumenty harcerskie oraz przedmioty, mające związek z pracą harcerską we wszystkich okresach rozwoju Harcerstwa Polskiego w Polsce i na obczyźnie, a w szczególności:

- 1) Dokumenty harcerskie i przedmioty, pochodzące z przedwojennego Centralnego Archiwum Harcerskiego (zrabowane przez Niemców),
- 2) dokumenty pracy harcerskiej i harcersko-wojskowej z okresu okupacji niemieckiej,
- 3) wykazy harcerzy (możliwie najbardziej szczegółowymi danymi o nich, zwłaszcza ich śmierci) ze wszystkich ośrodków pracy harcerskiej, poległych w walkach o niepodległość (również zamordowanych w więzieniach i obozach) podczas okupacji hitlerowskiej jak również poległych w wojnach poprzednich — (patrz komunikat N. Z. H. P. w tej sprawie),
- 4) książki, fotografie, kroniki, sztandary jednostek

harcerskich obecnie nieistniejących, ze wszystkich okresów istnienia Harcerstwa,

- 5) wszelkiego rodzaju druki organizacyjne,
- 6) relacje na piśmie o przejawach pracy harcerskiej we wszystkich ośrodkach i we wszystkich okresach,
- 7) przedmioty, posiadające związek z pracą harcerską, mające znaczenie muzealne, —

o nadesłanie ich, względnie ich opisów, odpisów oraz podanie miejsca ich obecnego znajdowania się.

Ponowne zebranie tych materiałów posiada niezwykle doniosłe znaczenie dla badania dziejów naszej organizacji.

Naczelnictwo Z. H. P. żywi przekonanie, że druhny i druhowie (również dawni harcerze i harcerki) w zrozumieniu ważności tej sprawy przyczynią się do najszybszego zorganizowania Centralnego Archiwum Harcerskiego. Materiały mogą dotyczyć zarówno pracy harcerów jak i harcerzy.

Nadsyłać je należy pod adresem Naczelnictwo Z. H. P. — Warszawa, ul. Wiejska 17 — Centralne Archiwum Harcerstwa („CAH”).

Rozkaz Komendy Głównej Centralnej Akcji Szkoleniowej L. 1 z dnia 12 sierpnia 1945 r.

DRUHNIE I DRUHOWIE!

Dożyliśmy szczęśliwej chwili, w której możemy się skrzyknąć ze wszystkich stron wolnej Rzeczypospolitej, aby wymienić swoje doświadczenia w kierowaniu ukończoną przez nas pracą harcerską. My, instruktorzy przedwojenni, oddajemy niejako w ten sposób dalsze losy naszego Związku w Wasze ręce, a przez co losy większości młodzieży polskiej.

Już w tej chwili liczba harcerów i harcerzy przekracza przedwojenną a zwiększa się z każdą chwilą. Wy, przyszli kierownicy tej młodzieży musicie zrozumieć, że pracując wśród niej i dla niej, gotujecie lepszą przyszłość Polski, bo młodzież narodu a jego przyszłość to jedno! Na Casie macie dokonać próby swych sił, jeszcze bardziej je wzmocnić nastawić na wspólny kierunek działania. Nam harcerkom i harcerzom, to ostatnie słowo jest dobrze i oddawna znane, innej Polski jak demokratyczna nie możecie sobie nawet wyobrazić. Wy to przecie harcerki i harcerze w każdym zwykłym widzieć człowieka, w Was to

przecież wszelka krzywda, ludzka ma zapamiętałych wrogów, wy przecież umiecie na swych młodocianych barkach nosić ciężar odpowiedzialności za Rzeczpospolitą. Realizujecie w ten sposób ideał Polski demokratycznej, pełniacie prawo harcerskie. Dziś, rozkazujemy Wam rozpoczęcie Akcji Centralnego Szkolenia, akcji innej niż te, których podjęcie rozkazywały wam władze harcerskie w dobie strasznej okupacji, przeciwko hitlerowskiemu mordercom. Tamte akcje wypełnialiście ku podziwowi całej Polski, ba, ku podziwowi nawet całego świata, dla którego byliśmy natchnieniem w minionej wojnie, tę musicie podjąć w imię naszej bezpośredniej przyszłości. A będzie to akcja również trudna, akcja o swoją wartość wewnętrzzną.

Mówiąc o przyszłości nie wolno nam zapominać o przeszłości Harcerstwa. Chylimy nasze sztandary w żalu po tych tysiącach naszych druhen i druhow, którzy służyli dobrze Polsce, życie oddali, bo tak było trzeba. Nie możemy też doliczyć się w naszych szeregach bardzo wielu instruktorów i instruktoerek, którzy dzieło szkolenia naszych kadr

kierowniczych oddali wiekopomne zasługi. Wśród ich setek, dwa nazwiska są gorejące:

Dhny hm. Jadwigi Falkowskiej i dha hm. Juliusza Dąbrowskiego.

Realizując program tej akcji ich śladami będziemy postępowali.

W chwili rozpoczęcia akcji nie wolno nam wreszcie pominąć milczeniem pomocy, jakiej doznał Związek Harcerstwa Polskiego ze strony Władz Państwowych. Władze te najpełniej doceniają znaczenie jakie dla przyszłości Rzeczypospolitej posiada Harcerstwo w ogóle i jego Centralna Akcja Szkoleniowa w szczególności. Harcerki i Harcerze swą pilną pracą na C.A.S-ie nie zawiodą pokładanych w nich pod tym względem nadziei.

Rozpoczynamy zatem historyczną dla naszego rozwoju Związku Akcję, wsłuchani w słowa naszej pieśni:

Myśmy przyszłością narodu
Piersz nasza pełna jest sił

Wchodźmy do wolności grodu
Naprzód lecz nigdy wtył!

Ogłaszamy rozpoczęcie Centralnej Akcji Szkoleniowej Harcerstwa!

C z u w a j !

V.-Przewodniczący Z. H. P.
i Komendant Główny C. A. S.
(—) Sosnowski Józef, hm.

Naczelniczka Harcerek
i Komendantka C. A. S. Harcerek
(—) Dewitzowa Wiktoria, hm.

Naczelnik Harcerzy
i Komendant C. A. S. Harcerzy
(—) Kierzkowski Roman, hm.

Rozkaz Komendy Głównej Centralnej Akcji Szkoleniowej L. 2 z dnia 26 sierpnia 1945 r.

DRUHNY I DRUHOWIE!

W dniu dzisiejszym kończymy Centralną Akcję Szkolenia w Harcerstwie. Bezmała trzy tysiące kierowników i kierowniczek naszej pracy poddało się tu szkoleniu harcerskiemu, aby uzyskać wyższy stopień przydatności do ważnych zadań jakie będzie pełniło w wychowaniu młodzieży polskiej.

Na C. A. S. przybyła cała harcerska Rzeczpospolita. Więc skrwawiona i dymiąca jeszcze popiołami Warszawa, czarny — górniczy Śląsk i ten odwiecznie piastowski Śląsk Dolny, Wielkopolska i rozległe nareszcie polskie Pomorze, nizinno-zielone Mazowsze, wschodnia białostoczyna. Podnieśliśmy znowu skrwawiony nasz sztandar harcerski, aby nieść go dumnie przed młodymi pokoleniami Rzeczypospolitej — na przedzie nadchodzącej młodej Polski.

Powiedzieliśmy sobie na C. A. S-ie wspólnie i rozważnie, jaką ma być Polska, dla której wychowujemy harcerskie pokolenia, jaką ma być „harcerska” Polska. Nam nie wystarczy, żeby była wolna i niepodległa, bo wolność i niepodległość, za które życie dawaliśmy stały się oby wiecznie trwającym już faktem, chcemy mieć Ją Matką Sprawiedliwą, w której już nigdy nie zagości żadna krzywda ludzka, chcemy Ją widzieć w blaskach i na wyżynach kultury polskiej, chcemy mieć Ją rządzoną i dobrze zorganizowaną. W tych cechach upatrujemy przede wszystkim istotę demokracji, wiedząc, iż ten właśnie jedynie, ten właśnie ustrój da możliwość Jej nieskrępowanego rozwoju, da nam największą dozę szczęścia zarówno osobistego jak i zbiorowego.

Potwierdziliśmy dalej na C.A.S-ie jaką ma być nasza służba, na czym polega wychowanie harcerskie, jaki jest dorobek naszych metod. Nie tylko dyskutowaliśmy, ale i praktykowaliśmy w naszych obozach Casowych Harcerstwo. Stwierdzaliśmy i potwierdzaliśmy w naszych codziennych zajęciach obozowych, że Harcerstwo jest wychowaniem przez miłość, rozum i czyn. Dokonaliśmy wreszcie jednej doniosłej casowej pracy zbiorowej; stworzyliśmy typ instruktora i instruktorki harcerskiej w Polsce powtórnie odrodzonej.

Doniosłość tej pracy powinna wydać plon stokrotny w postaci zwiększających się z dnia na dzień szeregów młodzieży harcerskiej.

Zespoleni w jedną instruktorską świadomą swych celów i środków gromadę ruszamy teraz na bój o przyszłość Polski, o duszę Jej młodych pokoleń!

C z u w a j !

V.-Przewodniczący Z. H. P.
i Komendant Główny C. A. S.
(—) Sosnowski Józef, hm.

Naczelniczka Harcerek
i Komendantka C. A. S. Harcerek
(—) Dewitzowa Wiktoria, hm.

Naczelnik Harcerzy
i Komendant C. A. S. Harcerzy
(—) Kierzkowski Roman, hm.

Osowiec, dnia 26 sierpnia 1945 r.

ORGANIZACJA HARCEREK

Rozkaz Naczelniczki Harcerek L. 3 z dnia 2 października 1945 r.

Rozpoczynając nowy rok harcerski czuwać musimy, aby praca nasza była mocną i rzetelną służbą. Myślą, sercem, czynem włączać będziemy nasz wysiłek do wspólnego dzieła odbudowy.

Wojna, niszcząc nas gospodarczo, podważyła i zniszczyła wartości moralne w życiu jednostki i zbiorowości.

Odbudować je musimy na nowo, przede wszystkim na odcinku młodzieży.

Uczciwość.

Właściwy stosunek do pracy.

Właściwy stosunek człowieka do człowieka — to wytyczne wychowawcze na rok bieżący.

Umacniając i pogłębiając te podstawowe wartości w sobie i najbliższym środowisku pracy, umacniać je będziemy w życiu Polski.

1. Mianowania:

Naczelnictwo Z.H.P. na wniosek Głównej Kwatery Harcererek mianuje harcmistrzyniami:

Dh. Czekańską Wandę — Chor. Śląska,
Dh. Thummównę Cecylię — Główna Kwatera,
Dh. Plejznerowską Eug. — Chor. Mazowiecka,
Dh. Gajewską Marię — Chor. Mazowiecka,
Dh. Folandową Krystynę — Chor. Warszawska,

podharcmistrzyniami:

Dh. Dylską Bronisławę — Chor. Radomska,
Dh. Grothową Otylię — Chor. Mazurska,
Dh. Wolińską Irenę — Chor. Warszawska,
Dh. Michalską Krystynę — Chor. Warszawska,
Dh. Więckowską Marię — Chor. Warszawska,
Dh. Gurycką Antoninę — Główna Kwatera,
Dh. Walkowską Wiktorię — Chor. Łódzka,
Dh. Runowską Jadwigę — Chor. Mazowiecka.

2. Skład Głównej Kwatery:

Wydział Kształcenia Starszyny:

hm. Zakrzewska Zofia,
hm. Gronostajska Jadwiga,
hm. Koczykowa Stanisława,
hm. Ciastułowa Jadwiga.

Wydział Programowy:

hm. Gronostajska Jadwiga,
hm. Zakrzewska Zofia,
hm. Straszewska Maria,
hm. Zawadzka Hanna,
phm. Gurycka Antonina.

Wydział Służby:

hm. Thummówna Cecylia,
hm. Ciastułowa Jadwiga,
hm. Dziembowska Irena,
phm. Gurycka Antonina.

Referat Obozów i Turystyki: — phm. Runowska Jadwiga.

Referat Gospodarczy: — dh. Białobrzaska Leokadia.

Kierownicza Kancelarii Gł. Kwatery: — hm. Ciastułowa Jadwiga.

3. Skład Komend Chorągwi:

Mianuje:

Komendantką Chor. Kieleckiej — dh. hm. Jezierską Marię,
Komendantką Chor. Lubelskiej — dh. hm. Bulewską Hannę,
Komendantką Chor. Mazowieckiej — dh. hm. Plejznerowską Eugenię,
Komendantką Chor. Mazurskiej — dh. hm. Osipowównę Marię,
Komendantką Chor. Morskiej — dh. hm. Polkowską Zofię,

Komendantką Chor. Rzeszowskiej — dh. hm. Morawcową Marię,

Komendantką Chor. Warszawskiej — dh. hm. Gronostajską Jadwigę.

Powierzam obowiązki:

Komendantki Chor. Zach.-Pomorskiej — dh. phm. Zamajskiej Marii,

Komendantki Chor. Dolno-Śląskiej — dh. phm. Możdziejównie Weronice.

Zatwierdzam skład Komendy Chorągwi:

Krakowskiej: hm. Kleczewska Alina — komendantka
phm. Szymańska Maria, Swałowa Maria,
phm. Lewińska Maria, Kubalska Alina,
Bućko Irena, hm. Małecka Maria.

Łódzkiej: phm. Walkowska Wiktoria — p. o. komendantki,
phm. Leszewska Eugenia,
phm. Pawłowska Helena, Bojanowska Walentyna,
Wojtczakówna Stanisława,
Wegnerowska Janina, Podczaska Janina,
Kaczmarczyk Zofia, hm. Lepalczyk Irena,
Mazowieckiej: hm. Plejznerowska Eugenia — komendantka,
hm. Gajewska Maria, phm. Runowska Jadwiga,
Łupińska Helena, Szaniawska Hanna.

Mazurskiej: hm. Osipowówna Maria — komendantka,
Stańkowska Janina, phm. Grothowa Otylia,
Pelczarska Janina.

Pomorskiej: hm. Kosiorkówna Maria — komendantka,
phm. Wolff Jadwiga, phm. Morozówna Zofia,
phm. Maciejewska Teodora, phm. Zielonacja Maria.

Rzeszowskiej: hm. Morawcowa Maria — komendantka,
hm. Stipalówna Stefania, hm. Wicińska Kazimiera,
phm. Winogradzka M., Burówna Magdalena,
Steidl Helena, Sawicka Teresa.

Śląskiej: hm. Czekańska Wanda — komendantka,
hm. Otto Janina, hm. Żywicka Julia, hm. Dziewulska Janina,
phm. Cabajowa Józefa, phm. Dudkówna Czesława,
Ksykówna, Pleszewska Małgorzata, Krużan-
ka Eugenia.

Dolno-Śląskiej: phm. Możdziejówna Weronika — p. o. komendantki,
Pokorska Zofia, Możdziejówna Maria,
Kędziała Rozalia, Bojkowska M.

Warszawskiej: hm. Gronostajska Jadwiga — komendantka,
hm. Zawadzka Hanna, Pijanowska Wacława,
Krauze Irena, Husówna Wanda, Wasilewska Zuzanna.

4. Organizowanie drużyn.

Podaję do wiadomości, w uzgodnieniu z Główną Kwaterą Harcerzy, że prawo organizowania drużyn harcererek, przyznawania prób i stopni organizacyjnych, oraz przyjmowania przyrzeczeń od harcererek przysługuje wyłącznie instruktorkom Organizacji Harcererek.

5. Obowiązujące punkty rozkazów.

Polecam do zastosowania, jako obowiązujące w dalszym ciągu:

Rozkaz L. 1 z dnia 8 maja 1945.

Punkt 1. Współpraca młodzieży.

2. Harcerstwo; a inne organizacje,

4. Porządek organizacyjny,

8. Sprawy finansowe,

9. Prasa i wydawnictwa.

Instrukcje: L. 1/45 O pracy wewnętrznej drużyny,

L. 2/45 O jednolitym stroju harcerek,

L. 5/45 O kształceniu starszyny,

L. 6/45 O skarbowości drużyny,

L. 7/45 O sekretariacie drużyny (Wiadomości Urzędowe Nr. 1).

Rozkaz L. 2.

Punkt: 4. Pogłównie,

5. Podział Dotacji,

6. Majatki (Wiadomości Urzęd. Nr. 2).

6. Instrukcje.

Zatwierdzam jako obowiązujące:

Instrukcję Pracy Hufca L. 11/45 i Chorągwi L. 12/45.

Instrukcję Programową Służby Dziecku L. 13/45.

Instrukcję Organizacyjną Służby Dziecku L. 14/45.

W związku ze Służbą Dziecku w Organizacji Harcerek, unieważniam program sprawności opieki dzieci, obowiązujący dotychczas i wprowadzam do zastosowania na okres próby nowy tekst opieki dzieci i świetliczanki dziecięcej. (Załącznik L. 4, załącz. L. 5).

Załącznik L. 1 do Rozkazu Naczelniczki Harcerek. L. 3 z dnia 2 października 1945 r.
Instrukcja Pracy Hufca

1. Hufiec liczyć powinien nie więcej niż 15 drużyn, z terenu dostatecznie bliskiego, aby możliwe były co 2 tygodnie co najmniej zbiórki zastępu drużynowych, tworzącego łącznie z Komendą Hufca — Radę Hufca.

2. Minimalny skład Komendy Hufca obejmuje hufcową i sekretarkę. W razie możliwości dalszy podział funkcji wg. działów pracy. Hufcowa wchodzi w skład Rady Chorągwi.

3. Co najmniej raz na miesiąc, odbywa się odprawa organizacyjna hufca. Co najmniej raz na dwa tygodnie, drużyny przysyłają łącznika do Komendy Hufca.

4. Hufiec pogłębia pracę drużyn, przez wspólny plan ustalony przez Radę Hufca i stałą pracę zastępu drużynowych, obejmującą:

a. doksztalcenie kierowniczek drużyn,

b. omawianie spraw organizacyjnych i pracy drużyn,

c. organizację służby.

5. Hufiec prowadzi sekretariat:

a. dziennik korespondencyjny, teczke korespondencyjną, teczke rozkazów i instrukcji,

b. teczki drużyn zawierające: dane o drużynie i drużynowej w/g karty rejestracji drużyn,

c. materiały dotyczące pracy drużyny,

d. książkę pracy jak Chorągiew,

e. książkę kasową jak drużyna,

f. książkę inwentarza

Załącznik L. 2 do Rozkazu Naczelniczki Harcerek. L. 3 z dnia 2 października 1945 r.
Instrukcja Pracy Komend Chorągwi.

1. Skład Komendy Chorągwi.

Funkcje	Przydział pracy
1. Komendantka Chorągwi.	Planowanie i organiz. pracy. Odpowiedzialność za całość prac Chorągwi. Kontakt z Władzami i Główna Kwatera Harcerek.
2. Referentka kształcenia starszyny.	Organizowanie współpracy między organizacjami młodzieżowymi. Uzgodnienie planu kształc. z wydzia-

łem kształcenia starszyny.

Organizowanie samokształcenia instruktoerek.

Organizacja prac drużyn, drużynowych i zastępowych.

Organizacja kształcenia na kursach i obozach.

Kształcenie Chorągwi i centr. kontakt z Wydziałem Służby G. K. Harcerek.

7. Kształcenie starszyny.

W uzupełnieniu instrukcji L. 5/45 o kształceniu starszyny przypominam, że przyznanie próby drużynowej dokonuje Komendantka Chorągwi w stopniu hm.

Komendantki Chor. bez stopnia hm. uzgadniają przyznanie prób z Wydz. Kształcenia starszyny G. K. H.

8. Łączność.

Ustaląm, jako obowiązkowy termin łączności i nadsyłania sprawozdań miesięcznych Komend Chorągwi dn. 15—20 każdego miesiąca.

9. Sprawozdania.

W dn. 15—20 każdego miesiąca Komendy Chorągwi dostarczają:

Zestawienie statystyczne według załączonego wzoru.

Sprawozdanie miesięczne według załączonego wzoru.

Sprawozdanie kasowe według załączonego wzoru.

10. Zawody międzychorągwiane.

Wynik zawodów międzychorągwianych wykazał, że z a d n a z Chorągwi nie wywiązała się zadowalniająco z obowiązków organizacyjnych.

Niedociągnięcia dotyczą przekraczania terminów, braku sprawozdań.

Najlepsze wyniki uzyskała Chorągiew Śląska.

Podkreślając wagę wychowawczo-organizacyjną, przedłużam zawody międzychorągwiane według instrukcji L. 15/45.

C z u w a g i !

Naczelniczka Harcerek —

(—) **Dewitzowa Wiktoria, hm.**

3. Referentka służb. Plan służby Chorągwi. Organizacja przeszkolenia do służby. Przygotowanie techniczne. Kierowanie i kontrolowanie pełnienia służby w Chorągwi. Organizacja służb doraźnych.
4. Referentka gospodarcza. Sprawy gospodarcze Chorągwi. Inwentarz. Skarbowość. Prowadzenie ksiąg kasowych, lub kontrolowanie tychże.
5. Referentka drużyn. Obsada terenu. Kontrola wypełniania obowiązków organiz. Wizytacja drużyn.
6. Sekretarka. Korespondencja służbowa z drużynami.

UWAGA!

Chorągwie o małorozbudowanej pracy, obsadzają przede wszystkim funkcje 1, 2, 3, 6.

Chorągwie o pracy rozbudowanej uwzględniają dodatkowe referaty jak: zuchowy, drużyn wiejskich, wodny itp.

Na terenach większych Chorągwi, Komendy Chorągwi uwzględniają pouzrat i obsadę „obszarów”.

II. Tok prac organizacyjnych.

Odprawy Komend Chorągwi co najmniej 3 razy w miesiącu.

Odprawy organizacyjne hufcowych, co najmniej raz na 2 miesiące.

Odprawy drużynowych terenu co najmniej raz na 3 miesiące.

Obowiązkowa łączność Hufców raz na miesiąc.

UWAGA:

Wymienione terminy nie obejmują akcji kształcenia, ani odpraw specjalnych.

III. Sekretariat.

Komenda Chorągwi prowadzi następujące książki:

1. Dziennik korespondencji.
2. Teczki pism:
 - a. Rozkazów i instrukcji organizacyjnych.
 - b. Korespondencji organizacyjnej.
 - c. Korespondencji zewnętrznej.

3. Teczki hufców zawierające:

- a. Korespondencje z hufcem.
- b. Notatki z kontaktów osobistych i wizytacji (terenu i do terenu) i wszelkie materiały z pracy hufca.
- c. Skład Komendy hufca, adres.
- d. Wykaz drużyn z adresami i danymi o drużynowych (wg kart rejestr.).

4. Ewidencję czynnych instruktoerek na terenie Chorągwi.**5. Teczke pracy zawierającą:**

- a. Roczny plan pracy z uwzględnieniem działów poszczególnych.
- b. Terminarze.
- c. Sprawozdanie z zebrań Komendy i odpraw organizacyjnych.
- d. Odpisy sprawozdań miesięcznych pracy.
- e. Sprawozdanie z imprez i akcji specjalnych.
- f. Wyniki pracy i wszelkie materiały uzupełniające.

6. Książkę kasową z kwitariuszami:

Kasa przyjmie oraz kasa wypłaci.

* Teczke dowodów rzeczowych.

Odpisy miesięcznych sprawozdań kasowych.

7. Książkę inwentarzową z kwitariuszami — „magazyn przyjmie”.**IV Zakres pracy.**

1. Komenda Chorągwi pogłębia i koordynuje pracę drużyn harcerek przez stałą pracę drużyn drużynowych. Hufcowe prowadzą zastępy drużynowych. Hufcowe z Komendą Chorągwi tworzą Radę Chorągwi.
2. Koordynacja pracy dotyczyć musi przede wszystkim działu służby (wspólny plan, kontrola punktu widzenia wychowawczego i wyniki).
3. Komenda Chorągwi w miarę możliwości współpracuje z działem programowym.
4. Komenda Chorągwi organizuje dokształcanie i kształcenie kierowniczek pracy.

Załącznik L. 3 do Rozkazu Naczelniczki Harcerek L. 3 z dnia 2 października 1945 r. Instrukcja Programowa Służby Dziecku.

Sprawa opieki nad dzieckiem specjalnie ważna w okresie powojennym nie może być rozwiązana bez czynnego udziału społeczeństwa. Doceniając wagę zagadnienia dla Polski kierujemy zorganizowany wysiłek wszystkich harcerek do służby w tej dziedzinie. Obrany kierunek służby przedstawia duże możliwości wychowawcze.

1. Odpowiada naturalnym skłonnościom opiekuńczym dziewcząt.
2. Opiera służbę na zasadach samopomocy młodzieży i dzieci i ich bliskiego współżycia.
3. Pozwala na prawdziwie pożyteczne w skali ogólnopanstwowej wykorzystanie gotowości służby nawet najmłodszych harcerek.

4. W ramach przygotowania do służby i przygotowania związanych z nią sprawności rozwija zamiatowania pedagogiczno-społeczne, mogące stać się podstawą wyboru drogi zawodowej. Równocześnie obrana służba dobrze wykorzystana ma znaczenie ogólne.

1. Zwraca uwagę społeczeństwa na palące zagadnienie opieki nad dzieckiem.
2. Jest doraźną pomocą materialną i wychowawczą dla placówek opiekuńczych.
3. Stwarza możliwości rozwoju dla przyszłych kadr ideowych wychowawców i pracowników społecznych.

Żeby służba nasza wypełniła zadanie, musi być do-

brze zorganizowana i wcielona w tok ogólnych prac wychowawczych drużyn.

Prace programowe obejmują:

- I. Zapoznanie instruktoerek i dziewcząt z zagadnieniem dziecka od strony:
 1. społecznej — a. lektura,
 - b. obserwacja,
 - c. wywiady dowolne w terenie, organizowane w placówkach,
 - d. kontakt z fachowcami,
 - e. gromadzenie wycinków z gazet na temat opieki nad dzieckiem.
 2. psychologiczno-pedagogicznej
 - a. lektura,
 - b. obserwacja,

- c. kontakt z fachowcami,
- d. kontakt z dziećmi.

II. Zdobywanie sprawności opiekuńki nad dziećmi.

op. niemowląt	miłośniczka gier
op. dzieci	bajeczarka
świecizanka dziecięca	zabawkarka
wychowawczynie	hig. dziecięca.
- w ramach przygotowania i pełnienia służby.

III. Kształcenie instr. specjalności opieki nad dzieckiem na kursach i praktykach.

IV. Nastawienie dziewcząt na indywidualną opiekę nad dzieckiem w codziennych okolicznościach (pociąg, ulica, itp.).

Rzetelną głęboką propagandę sprawy Dziecka wśród otoczenia.

Załącznik L. 4 do Rozkazu Naczelniczki Harcererek L. 3 z dnia 2 października 1945 r. Instrukcja Organizacyjna Służby Dziecku.

Ogólny kierunek służby ustala Wydział Służby Gł. K. Harcererek w kontakcie z właściwymi władzami państw., instytucjami społecznymi i zespołem współprac. fachowców.

Wydział służby Głównej Kwatery Harcererek:

- 1) Ustala roczny program służby i przekazuje go wraz z terminarzem Wydziałowi Służbowemu Komendy Chorągwi do dn. 1.XI.45.
- 2) Inicjuje poszczególne akcje i wydaje właściwe instrukcje.
- 3) Otrzymuje sprawozdania i zestawia ogólne wyniki służby harcererek.
- 4) Ocenia ogólnie pracę Chorągwi przez wizytację i kontakt z terenowymi czynnikami opiekuńczymi.
- 5) Organizuje kształcenie instruktoerek specjalności: oprac. i przekazuje szczegółowe programy sprawności.
- 6) Dostarcza materiałów pomocniczych.

Wydział Służby Chorągwi:

- 1) Współpracuje z Wydz. St. G.K.H. w ramach og. programu i przesyłania instr.
- 2) Zespala współpracę z miejscowymi czynnikami opiekuńczymi.
- 3) Prowadzi prace programowe, związane ze służbą (patrz instr. programowa).
 - a. Odprawy służby.
 - b. Kursy sprawnościowe.
 - c. Odczyty.
 - d. Praktyki, wycieczki itp.
 - e. Akcję propagandową.
- 4) Organizuje Służbę dziecku na terenie Chorągwi, realizując w swoim zakresie ogólny program za pośrednictwem Hufców i drużyn.
- 5) Kontroluje rzetelność pełnionej przez drużyny służ-

by, w drodze wizytacji i kontaktu z czynnikami opiekuńczymi lokalnymi.

6) Gromadzi i przesyła G.K.H. szczegółowe sprawozdania z akcji służby w terenie.

7) W miarę możliwości organizuje i prowadzi Chorągwie placówki służby dziecku:

- a. Świetlice.
- b. Ogródki Jordanowskie.
- c. Dziecińce sezonowe.
- d. Kolonie.
- e. Półkolonie itd.
- f. Domy Dziecięce: stałe, pogotowie opiekuńcze itp.

Zakres Służby.

1. Stała, czujna gotowość dziewcząt do służby i opieki nad dzieckiem w codziennych okolicznościach,
 2. Stała zbiórka pomocy wychowawczych na rzecz Zakładów zamkniętych.
 - 2a. Prowadzenie prac z zakresu zabawkarstwa.
 3. Stała i bliska współpraca drużyn z Zakładami opieki nad dzieckiem na pobliskim terenie.
 4. Czynny udział w imprezach okolicznościowych służby dziecku (Dzień dziecka, Gwiazdka itp.).
 5. Stała współpraca z placówkami opiekuńczymi: Ośrodek Zdrowia, przedszkola, świetlice itp.
 6. Urządzanie własnych imprez dla dzieci na wysokim poziomie — zabawy, przedstawienia itp.
 7. Organizowanie i prowadzenie własnych placówek po uzgodnieniu z Gł. Kw. Harcererek.
- Punkt 1, 2, 3, 4 obowiązuje wszystkie drużyny.
Punkt 6 i 7 w/g możliwości.

U w a g a: Główna Kwatera Harcererek przewiduje uzyskanie specjalnych dotacji finansowych i rzeczowych na akcje służby.

Załącznik L. 5 do Rozkazu Naczelniczki Harcererek L. 3 z dnia 2 października 1945 r. Instrukcja o Zawodach Międzychorągwiowych.

I. Regulamin zawodów obejmuje wszystkie warunki, jakie spełnić ma Chorągiew, aby zdobyć honorowe miejsce

I Chorągwi Harcererek Z.H.P.

II. Warunki wyznaczają jednocześnie kierunek pracy w celu dobrego zorganizowania terenu. Dlatego

udział w zawodach obowiązuje wszystkie Chorągwie.

III. Zawody obejmują okres do 1.VII.46.

IV. Ocena Chorągwi przeprowadzona będzie na podstawie:

- wizytacji na miejscu,
- nadesłanych materiałów,

opinii miejscowych władz szkolnych,
opinii Komendantki Chorągwi.

Oceniać będzie Komisja z udziałem Komendantek Chorągwi.

Wynik oceny ogłoszony zostanie w rozkazie lipcowym i opublikowany w pismach harcerskich.

1. Organizacja pracy.

Ustalenie rocznego planu pracy z uwzględnieniem działu:

Organizacyjnego.

Służby.

Kształcenia.

2. Komenda Chorągwi.

a. Obsada.

b. Stałe terminy odpraw.

c. Prowadzenie książki pracy.

d. Prowadzenie ksiąg kasowych i sekretariatu.

3. Organizacja pracy w terenie.

a. Obsada Hufców.

b. Stała łączność z hufcowymi.

c. Terminowe organizow. odpraw.

d. Organiz. kształcenia instruktorów.

4. Służba.

a. Objęcie planem służby całego terenu.

b. Kontrola pełnienia służby.

c. Zgromadzenie danych o wynikach. /

5. Łączność z Główną Kwaterą.

a. Terminowe przestrzeganie łączności.

b. Terminowe sprawozdanie w/g podanych wzorów.

c. Realizacja w pracy Chorągwi wspólnych założeń wychowawczych.

d. Udział w odprawach i pracach programowych.

e. Przestrzeganie drogi służbowej.

6. Współzycie.

a. Utrzymanie łączności z teren. Władzami Szkolnymi.

b. Przyjacielskie współzycie i współpraca z innymi organizacjami.

c. Chorągiew w czasie wystąpień zewnętrznych odpowiedzialnie reprezentuje Z.H.P.

Załącznik L. 6 do Rozkazu Naczelniczki Harcerok. L. 3 z dnia 2 października 1945 r. Wzór Sprawozdania Statystycznego.

1. Hufce.

Miejscowość Hufcowa Ilość drużyn

2. Instruktorzy czynni na terenie Chorągwi.

• hm. phm. drużynowa po próbie

Dołączyć karty rejestracyjne instr. na blankietach organizacyjnych (wydaje G. K. na zapotrzebowanie).

(15)

WZORZEC SPRAWOZDANIA MIESIĘCZNEGO

Prace Komendy Chorągwi.

1. Skład (zmiany w składzie).

2. Ilość zebranych z podaniem tematów.

Teren.

1. Obsada terenu.

2. Nowe Hufce.

3. Nowe drużyny.

4. Łączność z terenem:

Dojazdy do terenu.

Przejazdy łączników.

Odprawy (podać przebieg).

Kształcenie starszyszy.

1. Organizacja drużyn zastępowych.

" " drużynowych.

" " instruktorskich.

2. Ich praca.

3. Dokształcanie instruktorskie (Czytelnictwo, referaty itp.).

4. Kursy specjalne.

Służba.

1. Zadanie.

2. Organizacja.

3. Wyniki (ocena).

Współzycie z terenem.

1. Współpraca ze szkołą i władzami szkolnymi.

2. " z bratnimi organizacjami młodzieżowymi.

Gospodarka.

1. Otrzymane przydziały, ważniejsze zakupy gospodarcze w majątkach itp., remonty lokalu.

2. Dokładne zestawienie kasowe w/g podanego niżej formularza.

Ogólna ocena wyników pracy, trudności, uwagi.

Ogólny plan pracy na następny miesiąc w/g punktów sprawozdania.

Wzór zestawienia kasowego.

Chorągiew:

ZESTAWIENIE KASOWE

za miesiąc 194... r.

Przychód			Rozchód		
TREŚĆ	zł	gr	TREŚĆ	zł	gr
Dotacja Głównej			Personalne	8.000	—
Kwatery Harcerek	10.000	—	Kancelaria	215	—
Dotacja władz samorządowych i państw.	14.000	—	Administracja (lokal, przejazdy, inne)	780	—
Pogłównie	2.500	—	Kształc. starszyszy	5.500	—
Praca zarobkowa	500	—	Obozy i kolonie	13.325	—
Imprezy	820	—	Inne	—	—
Inne	—	—		27.820	—
	27.820	—	Saldo na 1 . . . 194 . . r.	—	—
Skarbniczka:			Komendantka Chorągwi:		

Załącznik L. 7 do Rozkazu Naczelniczki Harcerok. L. 3 z dnia 2 października 1945 r. Tekst sprawności: Opiekunka Dzieci.

Wiek 12 — 13 — 14 lat.

1. Lubi dzieci, otacza je opieką i chętnie się z nimi bawi. W stosunku do dzieci jest cierpliwa, spostrzegawcza, a w pracy pomysłowa i zaradna.

2. Potrafi zadbać o dziecko — umyje je, uczesze, ubierze, poda posiłek, potrafi pomóc w wypadku stłuczenia, skaleczenia, krwotoku z nosa.

3. Potrafi ogólnie dostępne materiały i przedmioty zu-

żytkować do zabawy z dziećmi. Wykona pomysłowo proste zabawki dziecięce z dostępnych materiałów (patyki, kasztany, szyszki, sznurek, papier, tektura, słoma itp.).

4. Potrafi:

- a) zorganizować zabawy ruchowe i spokojne,

- b) nauczyć piosenki i- poprowadzić zabawę ze śpiewem lub
c) nauczyć wiersza i zainscenizować go,
d) opowiedzieć coś dzieciom i przeczytać,
e) zająć dzieci pracą ręczną.

5. Wykaże swoją sprawność zajmując w ciągu dwóch godzin grupę 7—10 dzieci w wieku dowolnym.

Załącznik L. 8 do Rozkazu Naczelniczki Harcerzek L. 3 z dnia 2 października 1945 r.
Tekst sprawności: Świetliczanka Dziecięca.

Wiek 15—16 l.

1. Interesuje się dziećmi i umie zajmować się nimi. Jest opanowana, energiczna, pomysłowa, zaradna.
2. Dobrze i swobodnie czuje się wśród dzieci. Pamięta, że najlepiej wychowuje przykład.
3. Posiada podstawowe wiadomości o dziecku (wie co je ciekawi, jakie są jego potrzeby, jakie są z nimi trudności).
4. Posiada podstawowe wiadomości o higienie dziecka. Potrafi zauważyć chorobowe objawy u dzieci.
5. Zna przynajmniej 10 książek dziecięcych; potrafi wybrać odpowiednie dla swojej grupy. Zna przynajmniej 10 piosenek dziecięcych i umie dobrać odpowiednio do wieku i charakteru grupy.
Zna przynajmniej 10 wierszyków i 10 bajek; potrafi

je opowiedzieć, dopasowując do słuchaczy. Posiada sprawność miłośniczkę gier dziecięcych i zabawkarki.

6. Potrafi zorganizować grupę 20 dzieci w zabawie, pracy zbiorowej, zajęciach porządkowych itp.
7. Potrafi ułożyć program zajęć dziennych w ramach ogólnego programu placówki opieki nad dziećmi, z którą współpracuje.
8. Prowadzi z grupą dzieci:
 - a) zabawy ruchowe i spokojne,
 - b) śpiew i zabawy ze śpiewem,
 - c) opowiadanie i czytanie,
 - d) zajęcia ręczne,
 - e) inscenizacje,
 - f) ozdobienie sali.
9. Odbyla praktykę najmniej 20-dniową w placówce opieki nad dzieckiem.

ORGANIZACJA HARCERZY

Rozkaz Naczelnika Harcerzy L. 9 i Komendanta Centralnej Akcji Szkoleniowej Harcerzy L. 5 z dnia 26 sierpnia 1945 r.

Druhowie! Czas pobytu na Centralnej Akcji Szkoleniowej dobiega końca. Niedługo wróćcie do swych środowisk, podejmując prace w drużynach, wzbogaceni wiedzą, techniką harcerską i przeżyciem. Zabieracie stąd radość, która towarzyszyła Wam w różnych zajęciach na C. A. S.

Niechże ona zawsze będzie z Wami!

1. Mianowania starszyny.

(na podstawie uchwały Naczelnictwa Z. H. P. z dnia 25.8.1945 r.)

Mianuję haremistrzami:

Główna Kwatera: Ks. Ławrynowicz Włodzimierz, Skoraczewski Władysław;

Chor. Kielecka: Siuda Ryszard, Wołoszyn Edward;

Chor. Lubelska: Tomiło Kazimierz, Wadas Julian;

Chor. Mazowiecka: Rymarz Ludwik

Chor. Pomorska: Scieszyński Leon, Trzcieliński Marcin Aleksander, Woliński Aleksander;

Chor. Radomska: Dylski Tadeusz, Nosowicz Jerzy;

Chor. Śląska: Dwidowski Marian, Gnioździor Józef, Hachulski Marian, Włodek Antoni;

Chor. Warszawska: Przyjemski Jerzy,

Ślódkowski Władysław, Szeffler Władysław, Śledź Marian;

Chor. Wielkopolska: Bura Fabian.

Mianuję podharemistrzami:

Główna Kwatera: Rak Sylwester Stanisław z zaliczeniem służby instruktorskiej od dnia 19 marca 1941 r.;

Chor. Białostocka: Dąbrówka Tadeusz, Łoś Feliks, Sielicki Jan;

Chor. Gdańska: Biernacki Tadeusz, Leraczyk Witold;

Chor. Kielecka: Grabowski Zdzisław, Komur Zygfryd, Przybysławski Stanisław, Zielonko Wiktor, Suliga Jan.

Chor. Lubelska: Grzesiuk Stanisław, Kasz Adam, Towalski Ryszard, Woźniak Roman Stanisław;

Chor. Mazowiecka: Kubicki Mieczysław, Wardziak Władysław, Wiśniewski Tadeusz — od grudnia 1942 r.;

Chor. Pomorska: Budzyński Dezydery, Damski Brunon, Kałinowski Zygmunt, Kocikowski Paweł, Kolanowski Edmund, Kowalski Zenon, Krawczak Kazimierz — od maja 1944 r., Lewandowski Lucjan, Matuszewski Edmund, Nowak Edmund, Rudnik Jan — od maja 1944 r., Stawowski Jerzy — od maja 1944 r., Wiśniewski Janusz Zdzisław, Zieliński Aleksander, Zieliński Stefan;

Chor. Radomska: Bańkowski Jan, Drogomirski Jerzy, Gołabek Wacław, Kośla Henryk, Pietraś Józef Eugeniusz, Wiączek Jerzy, Wojtakowski Tadeusz;

Chor. Śląska: Baldys Witold, Dąbrowski Witold, Fajkis Konstanty, Gierlotka Karol I, Gierlotka Karol II, Jaksik Jerzy, Jaworski Jerzy, Kalamala Jan, Lenert Jerzy, Lyko Stefan, Moj Augustyn, Morawiec Zenon, Ożarowski Marian, Różanowicz Andrzej, Stempkowski Roman, — od lipca 1944 r., Suzka Bolesław, Szczygieł Wilhelm, Tyczkowski Tadeusz, Wajgiel Marian, Warwas Jerzy;

Chor. Warszawska: Borodzik Feliks Edward, Borowski Henryk, Burchart Kazimierz — od września 1944 r., Cieśla Wiesław — od sierpnia 1944 r., Fałiszewski Zbigniew — od września 1943 r., Frölich Lech — od dnia 3 maja 1944 r., Kołacz Leszek — od lipca 1944 r., Krawczyk Michał, Łakowski Kazimierz od lipca 1944 r., Nawrot Tadeusz — od dnia 3 maja 1944 r., Rocki Jan — od maja 1944 r., Slesicki Władysław od sierpnia 1944 r., Sosnowski Stefan — od dnia 3 maja 1940 r., Stodulski Jarosław, Weneś Władysław — od sierpnia 1940 r.

Chor. Wielkopolska: Itkowiak Adam, Kupczyk Czesław.

2. Przyznanie sprawności pływaka.

Przyznaje sprawność pływaka I:

Chor. Białostocka: Aleksandrowicz Wincenty, Abramienko Antoni, Borowski Eugeniusz, Bogdański Bogdan, Borsuk Zdzisław, Choroszuła Marian, Chojnacki Janusz, Coloch Stanisław, Frydlewicz Ryszard, Frydlewicz Bogdan, Głaszewski Bogusław, Gałęcki Wiesław, Jobs Stanisław, Jabłoński Antoni, Jokisz Tadeusz, Jenczewski Jan, Juciuk Longin, Jabłoński Witold, Jaświk Bogdan, Juciuk Eugeniusz, Kulikowski Zbigniew, Korbut Tadeusz, Konon Ryszard, Krajewski Paweł, Kęsicki Kazimierz, Kołodyński Tytus, Karpowicz Stanisław, Kowalki Leszek, Krajewski Edward, Kolasieński Janusz, Kolasieński Jerzy, Kiczko Jerzy, Kiersnowski Stanisław, Mogielnicki, Mukiewicz Jerzy, Marciniak Bogdan, Maliszewski Jerzy, Orzeszko Mirosław, Ostaszewicz Janusz, Poraszko Ryszard, Piotrowski Stanisław, Paszko Zbigniew, Pucilo Bronisław, Prypuć Ryszard, Panasiak Aleksander, Rutkowski Jerzy, Rutkowski Janusz, Ramm Eligiusz, Rzygala Edmund, Skupiński Anatol, Suki Mieczysław, Sawicki Tadeusz, Sutowski Zygmunt, Tryburski Jerzy, Tomaszewski Henryk, Ulbrich Ryszard, Wnuszynski Anatol, Wykowski Józef, Witońko Czesław, Witkowski Tadeusz, Walicki Eugeniusz, Wiciński Ryszard, Zamorski Zenon, Zbikowski Bronisław.

Chor. Gdańska: Klenowicz Zbigniew, Piechowski Henryk, Streng Stanisław, Szyszak Zygmunt, Szware Jan

Chor. Kielecka: Biernacki Zygmunt, Bażanek Ryszard, Caban Stanisław, Drybała Ignacy, Hubicki Ryszard, Janikowski Henryk, Komur Zygfryd, Kurzyk Wiesław, Lida Marian, Labbé Zbigniew, Mańkowski Tomasz, Popowicz Włodzimierz, Szernik Ryszard, Szumka Zdzisław, Stanek Andrzej, Święcik Kazimierz, Wilecki Edmund, Węglewski Adam, Wielicki Wojciech, Wydrzyński Leszek;

Chor. Lubelska: Czerski Lech, Dembowski Witold, Chyl Józef, Kucharczyk Robert, Mieszkowski Lech, Magoch Tytus, Rutkowski Zbigniew, Skakuj Stanisław;

Chor. Mazowiecka: Błotnicki Stanisław, Bocheński Ryszard, Bialek Stanisław, Cybula Sławomir, Forysiak Edward, Goryga Czesław, Grzeszczyk Władysław, Konecki Jerzy, Krokos Andrzej, Przeździecki Stanisław, Plank Mirosław, Pytlak Ryszard, Rotkiewicz Stefan, Renferd Waldemar, Sobociński Ryszard, Stefańczyk Władysław, Wójcicki Jerzy, Zielkie Ignacy, Zaborowski Maciej, Zalewski Bogdan, Ziemiński Jan, Zysman Ryszard;

Chor. Pomorska: Dudziak Narcyz, Głodykowski Ryszard, Jakubowski Wiesław, Kamiński Kazimierz, Kościelny Henryk, Majewski Stanisław, Nakielski Jerzy, Róg Witold, Szreiber Zenon, Woźniak Kazimierz, Wiciński Zdzisław, Wybrański Zygmunt, Zymar. ki Jerzy;

Chor. Śląska: Budkowski Jerzy, Biegański Antoni, Banc Mieczysław, Dróżdż Jan, Duś Zygmunt, Dubowski, Faściszewski Ryszard, Folga Zygmunt, Garnarz Zygmunt, Haliński Aleksander, Janiszewski Jerzy, Kozłowski Artur, Koniarek Jan, Kleinpeter Leon, Kijewski Stefan, Klimanek, Kiedroń Andrzej, Langer Henryk, Małejka Tadeusz, Mizgalski Reinhold, Maciejewski Marian, Pruszyński Maciej, Pędzik Bogusław, Pol Adam, Skupień Ryszard, Strzoda Wolfgang, Stowski Stanisław, Stachoń, Tomczyk Gotfryd, Turek Zygmunt, Tomiczek Eugeniusz, Tomczak Teodor, Wieczorek Tadeusz, Wyczółkowski Marian, Zajac Mieczysław.

Przyznaje sprawność pływaka II:

Chor. Białostocka: Frydlewicz Ryszard, Muczyński Michał, Paszko Zbigniew, Pastuszko Tadeusz, Wnuszynski Anatol;

Chor. Gdańska: Sikora Rajmund, Śmierchowski Alfred;

Chor. Kielecka: Grzybowski Lucjan, Kuczkowski Zdzisław, Lida Marian;

Chor. Lubelska: Adamski Kazimierz, Bialek Lucjan, Bąkowski Konrad, Cybulski Wojciech, Chojnacki Janusz, Kossakowski Dariusz, Klimek Mieczysław, Prokop Józef, Zarychta Witold, Zieliński Jerzy

Chor. Mazowiecka: Dzieciol Edward, Raszyński Jerzy, Sobociński Ryszard, Strauting Zbigniew, Wójcicki Jerzy, Zwojdzicki Andrzej;

Chor. Pomorska: Czarnecki Władysław, Jakowski Bogdan, Juszcak Tadeusz, Józefiak Zbigniew, Kędziński Zenon, Mazur Kazimierz, Mańkowski Marian, Stachulski Bogdan, Szafran Edward, Wiśniewski Henryk;

Chor. Śląska: Block Ludwik, Banc Mieczysław, Dróżdż Jan, Englerd Przemysław, Folga Zygmunt, Janikowski Andrzej, Kajda Werner, Kołodziej Henryk, Kubik Zbigniew, Małejka Tadeusz, Mika Bolesław, Marcinkowski Jerzy, Mizgalski Romuald, Nowak Andrzej, Noske Mieczysław, Pol Adam, Rękas Józef, Szczepaniec Andrzej, Stawski Stanisław, Stawiński Stefan, Stachoń Emil, Ślupka Zbigniew, Szczygieł Wilhelm, Skupień Ryszard, Tomczyk Godfryd, Wardas Jerzy.

3. Ukończenie kursu przodowników wychowania wodnego w drużynach.

Kurs dla przodowników wychowania wodnego w drużynach ukończyli:

Chor. Białostocka: Frydlewicz Ryszard, Krajewski Paweł, Parfianowicz Stefan, Ulbrych Ryszard, Wykowski Józef;

Chor. Kielecka: Kaczkowski Zdzisław, Lida Marian, Pietraszewski Czesław;

Chor. Lubelska: Bąkowski Konrad, Błoński Marian, Ciesielski Zbigniew, Janociński Ryszard, Kępiśty Andrzej, Kossakowski Dariusz, Sokół Wiesław, Wąchocki Ryszard;

Chor. Mazowiecka: Dobrowolski Jerzy, Dziecioł Edward, Konecki Jerzy, Piekarski Antoni, Zwojdzński Andrzej;

Chor. Pomorska: Dziura Władysław, Pałuczak Henryk, Stachurski Bogdan;

Chor. Rzeszowska: Szachraj Witold;

Chor. Śląska: Mizgalski Romuald, Noske Mieczysław, Skupień Ryszard;

Chor. Wielkopolska: Konarkowski Stanisław.

4. Przyznanie sprawności gospodarczych.

Przyznaje sprawność gospodarza:

Chor. Białostocka: Gajewski Jerzy, Kadłubowski Ireneusz, Kępiński Henryk, Sutowski Adam;

Chor. Warszawska: Nocoń Zygmunt, Staniszewski Józef.

5. Przyznanie odznaki „za uratowanie życia“:

Chor. Białostocka: Kołakowski Kazimierz.

6. Podziękowanie:

Wyrażam serdeczne podziękowanie phm Oleszce Lucjanowi (Chor. Lubelska) i Giertnerowi Stefanowi (Chor. Mazowiecka) za pełną poświęcenia służbę w Ambulatorium i Izbie Chorych C. A. S.

7. Konkurs fotograficzny:

Komenda C. A. S. ogłasza konkurs na album najpiękniejszych zdjęć fotograficznych z życia harcerskiego związanych z przygotowaniem, pobytem i zakończeniem C. A. S.

Warunki konkursu:

a) Zdjęcia winny być wykonane przez uczestników C. A. S. Udział mogą wziąć wszystkie Chorągwie.

b) Format zdjęć dowolny, jednak nie mniejszy niż 6×9.

c) Termin nadsyłania prac upływa 20 września b. r.

d) Zdjęcia należy opakować i przysyłać należy listem poleconym pod adresem: Komenda Chorągwi Śląsko-Dąbrowskiej Harcerzy, Katowice, ul. Plebiscytowa 1.

e) Koszty związane z wykonaniem albumu konkursowego poniesie Główna Kwatera Harcerzy.

f) Wszystkie zdjęcia zostaną zakupione przez Główną Kwaterę Harcerzy i przechodzą na własność Z. H. P.

g) Na każdym zdjęciu należy podać temat pracy, imię i nazwisko oraz adres autora.

h) Najpiękniejsze zdjęcia zostaną wynagrodzone.

C z u w a j !

Naczelnik Harcerzy i

Komendant C. A. S. Harcerzy:

(—) Kierzkowski Roman, hm.

List Okólny Głównej Kwatery Harcerzy L. 5 z dnia 13 września 1945 r.

Główna Kwatera Harcerzy przystępuje do wysyłania bezpłatnie „Wiadomości Urzędowych“ bezpośrednio do: Komend Chorągwi (po 5 egz.),

Hufcowych Harcerzy (po 2 egz.),

członków starszyny (hm, phm, dz — po 1 egz.),

drużyn harcerzy i drużyn zuchów (po 1 egz.).

Wiadomości Urzędowe otrzymywać będą jedynie ci, których aktualne adresy posiadać będzie Główna Kwatera Harcerzy. Wobec powyższego polecam ściśle stosować się do niniejszych zasad:

1) zgłaszanie nowych adresów:

a) Druhowie Komendanci Chorągwi przy wniosku nominacyjnym na instruktora (druk „Wykaz służby“) przesyłają do G.K.H. aktualny adres kandydata na instruktora;

b) Druhowie Komendanci Chorągwi natychmiast po przyjęciu drużyn do Związku Harcerstwa Polskiego przesyłają do G.K.H. adresy drużyn nowoprzyjętych.

2) zmiana adresu:

a) Członkowie starszyny zawiadamiają o zmianie adresu Główną Kwaterę Harcerzy bezpośrednio;

b) o zmianie adresu komend hufców i drużyn, hufcowy zawiadamia bezpośrednio Główną Kwaterę Harcerzy.

Przy zawiadomieniu o zmianie adresu podać należy

dotychczasowy adres oraz nowy. W nowym adresie podać należy kolejno: pocztę, miejscowość, ulicę, nazwisko wzgl. nazwę jednostki.

3) sprawdzanie adresów:

Główna Kwatera Harcerzy, Wiadomości Urzędowe zwrócone przez pocztę, jako niedoręczalne wskutek złego adresu, przesyła Komendantom Chorągwi celem poprawienia adresu.

4) Główna Kwatera Harcerzy w okresie przejściowym „Wiadomości Urzędowe“ przysyłać będzie (począwszy od nr. 5) zbiorowo w paczkach pod adresem Komend Hufców. W tym celu Druhowie Hufcowi odwrotną pocztą nadeślą:

a — adres Komendy Hufca,

b — adresy drużyn podległych hufcowi,

c — adresy członków starszyny przydzielonych do hufca.

W wypadku gdy Wiadomości Urzędowe mają być wysyłane na prywatne adresy hufcowego lub drużynowych, należy podać dla jakiej jednostki organizacyjnej dany numer jest przeznaczony.

Na korespondencje w powyższych sprawach Główna Kwatera Harcerzy nie odpowiada.

C z u w a j !

Sekretarz G.K.H.

Szef G.K.H.

(—) Jerzy Lineel, hm (—) Zdzisław Domoradzki, hm.

Rozkaz Naczelnika Harcerzy L. 10 z dnia 21 września 1945 r.

1) Przepisy stale obowiązujące:

13. Mianowanie hufcowych.

Przypominam, że hufcowych mianuje Naczelnik Harcerzy. Wobec powyższego Komendanci Chorągwi w najbliższym czasie przedłożą wnioski, celem mianowania hufcowych moim rozkazem.

5) Hufce:

51. Mianuję hufcowymi:

Chor. Wielkopolska. phm. Studziński Antoni — Konin, p.m. Preisler Franciszek — Nowy Tomyśl, phm. Balbus Zygmunt — Rawicz, phm. Pilarczyk Leon — Szamotuły, phm. Szymkowiak Jan — Wągrowiec, phm. Łapiński Hieronim — Września, phm. Pięta Zdzisław — Poznań III.

Mianuję p.o. hufcowymi:

Chor. Wielkopolska: Zieliński Józef — Śrem, Kordusiak Franciszek — Kościan, Sayna Ludwik — Oborniki.

6) Komendy Chorągwi:

62. Mianuję członków Komend:

Chor. Wielkopolska: Z-ca Komendanta — hm. Bura Fabian, Kierownik Działu Ogólno-Administracyjnego — phm. Wesołowski Tadeusz, Lekarz Chorągwi — hm. dr. Stabrowski Mieczysław, Doradca prawny Chorągwi — phm. Łczywek Roman, Kier. Działu Program. — phm. Serwański Edward, Kier. Działu Finans.-Gospod. — hm. Trzewikowski Stefan, Kier. Wydz. Starsz. i Kregu Instr. — hm. Wyszyński Czesław, Kier. Wydz. Młodzież.

— phm. Janowski Kazimierz, Kier. Wydz. Zuchowego — Ligocki Edward, Kier. Wydz. PW i WF. — Szymański Stefan, Kier. Wydz. Obozów i Turyst. — phm. Itkowiak Adam, Kier. Wydz. Osobowego — hm. Poplewski Jan, Referent Imprez Specj. — Pilarski Henryk, Kier. Wydz. Specj. — hm. Krugielka Józef.

7) Główna Kwatera:

71. Mianuję:

Sekretarz W-lu organizacyjnego — Klimczyk Halina, Referent Prasy Wydz. Zuchów — phm. Dmytrowski Leon (Współpracownik Wydz. Zuchów — dz. Łukaszewska Romana, Z-ca Kier. Wydz. Wych. Wodnego — phm. Dzieliński Marian Zdzisław, Członek Korespondent Wydz. Wych. Wodnego — hm. Witczak Edward.

8) Mianowania Starszyzny:

81. Naczelnictwo na wniosek Naczelnika Harcerzy mianowało harcmistrzami:

Chorągiew Wielkopolska: ś.p. phm. Muszyński.

82. podharcmistrzami:

Chorągiew Łódzka: Budzyński Jerzy, Jedynak Zdzisław.

Chorągiew Radomska: Graniak Antoni, Jasiński Roman, Krzywokulski Grzegorz, Pyszczyk Franciszek, Zgrzebnicki Dariusz.

C z u w a j !

Naczelnik Harcerzy
(—) Kierzkowski Roman hm.

Rozkaz Naczelnika Harcerzy L. 11 z dnia 26 listopada 1945 r.

1. Przepisy stale obowiązujące.

11. Tymczasowa próba na stopień drużynowego.

Celem ujednolicenia przeprowadzanych prób w terenie na drużynowego wprowadzam jako obowiązującą we wszystkich Chorągwiach tymczasową próbę na drużynowego w/g instrukcji załącznik L. 1.

W tych Chorągwiach, które miały ustaloną próbę drużynowego, należy od chwili wydania niniejszego zarządzenia, zaniechać przeprowadzania próby na dotychczasowych zasadach. Natomiast próby złożone w/g dawnych programów należy uzupełnić próbą złożoną w/g wymagań „Instrukcji”.

„Instrukcja” w sprawie próby drużynowego obowiązywać będzie do czasu wydania odpowiednich stałych regulaminów. Do tego czasu Komendy Chorągwi mogą nadsyłać do G. K. H. propozycje zmian o ile zauważą ich potrzebę przy stosowaniu tej instrukcji w życiu.

12. Upowszechnienie stopnia „wioślarza”.

Celem udostępnienia ogółowi harcerzy stopnia „wioślarza” stosowanego dotychczas w Drużynach Żeglarskich (Organizacja Harcerskich Drużyn Żeglarskich cz. I, str. 20, program próby przedrukowany w „Wioślarzu” wyd. K. H. D. Z. W-wa r. 1933) uchylam: w „Warunkach dopuszczenia” punkt „b” o brzmieniu „mający przy najmniej 6 miesięcy służby w drużynie żeglarskiej”. W „Próbie” punkt 1. o brzmieniu: zna organizację dru-

żyny żeglarskiej i jej władze przełożone; ponadto na czas do 15 stycznia 1946 r. w punkcie 4 „Próby” warunek: „utrzyma się na wodzie w ciągu 15 minut pływając stylem dowolnym”, można zastąpić warunkiem: „posiada sprawność pływaka II”.

13. Krzyże harcerskie.

Centrala Dostaw Harcerskich ma wyłączne prawo produkcji i sprzedaży krzyży harcerskich. Cena kupna krzyża zł. 20. Komendy Chorągwi nabywają krzyże zgodnie z instrukcją Naczelnictwa.

15. Wydawnictwo harcerskie.

Wszystkie wydawnictwa harcerskie bez względu na charakter i rodzaj muszą być przedłożone w rękopisie przed ukazaniem się, Głównej Kwaterze Harcerzy celem uzyskania zatwierdzenia i zezwolenia na ich druk.

Wizytacje.

Prawo dokonywania wizytacji podległych mi jednostek organizacyjnych mają jedynie upoważnieni przez G. K. H. instruktorzy, zaopatrzeni w odpowiednie pismo.

Nazwa ośrodka.

Ustalam nazwę ośrodka w Osowcu „Ośrodek Harcerski” w Osowcu.

2. Zarządzenia bieżące.**21. Audycje radiowe.**

Polskie Radio w ramach audycji młodzieżowych nadawać będzie począwszy od dnia 16 listopada co dwa tygodnie, w piątki o godz. 16.45 kwadrans harcerski przeznaczony dla grona instruktorskiego ZHP.

22. Zniesienie wydziałów harcerki przy Chorągwiach Harcerzy

W uzgodnieniu z Główną Kwaterą Harcerki zabraniam istnienia wydziałów harcerki przy Chorągwiach Harcerzy i jednocześnie wyjaśniam, że prawo organizowania drużyn harcerki przyznawania prób i stopni organizacyjnych oraz przyjmowanie przyrzeczeń od harcerki przysługuje wyłącznie instruktorom Organizacji Harcerki.

23. Zatwierdzenie srebrnych krzyży Chorągwi Krakowskiej.

Zatwierdzam ważność srebrnych krzyży harcerskich oraz zezwalam na ich noszenie, seria I Nr. 1 — 1000, i seria II Nr. 1 — 500, wydanych za mą zgodą przez Chorągiew Krakowską.

Zatwierdzenie srebrnych krzyży Chorągwi Wielkopolskiej.

Zatwierdzam ważność srebrnych krzyży harcerskich oraz zezwalam na ich noszenie, seria W I Nr. 1 — 1000, seria W II Nr. 1 — 1000, seria W III Nr. 1 — 1000, wydanych za mą zgodą przez Chorągiew Wielkopolską.

3. Wydawnictwa zalecone.

31. Zalecam do użytku służbowego książkę: Jasiński Jan „Gry i ćwiczenia terenowe” wyd. 3, wydana nakładem Drukarni Św. Wojciecha w Poznaniu.

5. Hułce.**51. Mianuję hułcowymi:**

Chorągiew Dolno-Sląska: phm. Wójcik Stanisław — Świdnica, phm. Wojciechowski Władysław — Lignica, phm. Kosiba Adam — Kładzk, hm. Mucha Wincenty — Brzeg n/Odrą, phm. Mieszalski Stefan — Głogów.

Chorągiew Gdańsko-Morska: phm. Lerączek Witold — Kartuzy.

Chorągiew Krakowska: phm. Kula Tadeusz — Chrzanów, hm. Kukulski Zbigniew — Mościce, phm. Remi Zenon — Nowy Sacz, phm. Skimina Tadeusz — Tarnów, hm. Jędrzejczyk Franciszek — Trzebinia, hm. Łyczkowski Stanisław — Wadowice, phm. Głębowicz Olgierd — Kraków I, phm. Rokossowski Tadeusz — Kraków IV, phm. Belczyński Wojciech — Kraków Podgórze V, phm. Piechowski Jan — Kraków VI.

Chorągiew Lubelska: hm. Wadas Julian — Lublin Centrum, phm. Ochalski Jerzy Marian — Lublin Wschód, phm. Oleszko Lucjan — Lublin Zachód, phm. Szostek Stanisław — Siedlce, hm. Duński Stanisław — Biała Podlaska, phm. Towalski Ryszard — Puławy, phm. Bojar Józef — Zamość, hm. Trojanowski Stanisław — Tomaszów Lubelski, phm. Iwiński Kazimierz — Tyszowce, hm. Stągrowski Mieczysław — Radzyń.

Chorągiew Łódzka: phm. Zajac Antoni — Łódź Karolew, phm. Pietrzycki Marian — Łódź Północ, phm. Staszewicz Edward — Pabianice, phm. Zdobyh Józef — Sieradz, phm. Zaczynski Eugeniusz — Zgierz, phm. Stronczyński Kazimierz — Wieluń, hm. Dobiński Karol — Kutno, phm. Idzikowski Tadeusz — Tomaszów Maz.,

phm. Luboński Zygmunt — Łask, phm. Wojda Józef — Radomsko, phm. Maciejewski Jan — Ośrodek Główny.

Chorągiew Mazowiecka: phm. Głowacki Stanisław — Błonie, phm. Klinkowski Józef — Ciechanów, phm. Ciszewski Jerzy — Gostynin, hm. Reluga Piotr — Ostrów Maz., phm. Brzeziński Jerzy — Płońsk, phm. Zwoliński Adam — Sierpc, phm. Włsniewski Tadeusz — Podkowa Leśna 11.

Chorągiew Pomorska: phm. Czotba Bernard — Brodnica, hm. Woliński Aleksander — Bydgoszcz 1, phm. Pokorowski Roman — Bydgoszcz 2, phm. Stawowski Jerzy — Chojnice, phm. Kalinowski Zygmunt — Czersk, phm. Matuszewski Edmund — Inowrocław, phm. Budzyński Adam — Lipno, phm. Pater Dominik — Lubawa, phm. Kowalski Zenon — Nakło, phm. Ciszewski Henryk — Nieszawa (z siedzibą Aleksandrów Kuj.), phm. Oldakowski Franciszek — Rypin, phm. Kolanowski Edmund — Świecie, phm. Zieliński Henryk — Toruń 1.

Chorągiew Pomorsko-Zachodnia: phm. Hawliczek Tadeusz — Koszalin.

Chorągiew Radomska: phm. Gołaszewski Czesław — Radom, hm. Dyński Tadeusz — Pionki, phm. Kośla Henryk — Iłża, phm. ks. Nowakowski Marian — Jedlnia Letnisko, phm. Wolski Mieczysław — Sandomierz, phm. Wójcik Stanisław — Ostrowiec.

Chorągiew Rzeszowska: phm. Serwacki Witold — Ropce, hm. Pelc Edward — Łańcut, phm. Noga Bronisław — Brzozowa.

Chorągiew Śląsko-Dąbrowska: hm. Łaciak Leon — Bielsko, hm. Wicik Piotr — Brzeziny, hm. Włodek Antoni — Chorzów, hm. Miętuś Stefan — Cieszyn, phm. Wilczok Tadeusz — Janów, phm. Lenert Jerzy — Kłurów, hm. Grajek Czesław — Katowice I, phm. Adamus Jerzy — Katowice II, phm. Mrowiec Stanisław — Mysłowice, hm. Gomoluch Józef — Nowy Bytom, phm. Brenche Jan — Nowa Wieś, hm. Klama Jan — Rybnik, phm. Paluch Wincenty — Ruda, phm. Kościelny Bogdan — Tarnowskie Góry, phm. Kurdziel Tadeusz — Bytom, phm. Zaporowski Marian — Glińce, phm. Buchalik Maksymilian — Glińce, phm. Motloch Jan — Nysa, phm. Kozarski Edward — Zabrze, hm. Hachulski Marian — Dąbrowa Górna, phm. Ziemiński Zygfryd — Sosnowiec, phm. Libiszewski Heronim — Czeladź, phm. Woźniak Jan — Strzemieszyce, phm. Nowak Edward — Będzin.

Chorągiew Warszawska: phm. Sosnowski Stefan — Śródmieście, hm. Modrzejewski Roman — Praga, phm. Krawczyk Michał — Mokotów, hm. Przyjemski Jerzy — Pruszków, hm. Zagózdón Edward — Falenica.

Chorągiew Wielkopolska: hm. Ciesiołka Roman — Gostyń, hm. Szeszula Franciszek — Gniezno, hm. Lubiatowski Franciszek — Jarocin, hm. Sługocki Karol — Kalisz, phm. Surdyk Edward — Kępno, phm. Studziński Antoni — Konin, phm. Kordusiak Franciszek — Kościan, hm. Lewandowski Józef — Koźmin, phm. Preisler Franciszek — Nowy Tomyśl, phm. Adamczak Tadeusz — Poznań 2, phm. Pieta Zdzisław — Poznań 3, phm. Wesolowski Tadeusz — Poznań 4, phm. Kupczyk Czesław — Poznań 5, phm. Szafranski Józef — Poznań 6, hm. Wietrzykowski Sylwester — Poznań 7, phm. Kalowski Karol — Poznań 8, phm. Wygocki Mieczysław — Poznań 10, phm. Ignaczak Franciszek — Poznań 11, phm. Balbus Antoni — Rawicz, hm. Pilarczyk Leon — Szamotuły.

Mianuję p. o. hufcowymi:

Chorągiew Dolno-Śląska: Warecki Henryk — Jelenia Góra.

Chorągiew Gdańsko-Morska: Szeliński Wiktor — Gdańsk Rejon, Gronka Leonard — Kościerzyna, Matysiak Jan — Kwidzyn, Pogorzela Stanisław — Lębork, Kolesnik Konstanty — Malbork, Bizewski Antoni — Puck, Malkosz Kazimierz — Sławno, Szrejer Władysław — Sopot, Szwedowski Józef — Starogard, Romanowski Zygmunt — Tczew, Rychert Bruno — Wejherowo, Szymański Henryk — Gdynia Rejon.

Chorągiew Krakowska: Kicia Zbigniew — Bochnia, Jaworski E. — Dąbrowa Tarnowska, Bojer Stanisław — Kęty, Kociubiński — Krynica, Kukula T. — Krzeszowice, Rachwał J. — Limanowa, Wiatrowski — Olkusz, Stawarz Marian mgr. — Oświęcim, Kasperek Tadeusz — Szczakowa, Zachuta Franciszek — Wieliczka, Malczyński M. — Zakopane, Kabała Zdzisław — Żywiec, Napępa Zbigniew — Kraków II, Emilski Edward — Kraków III.

Chorągiew Łódzka: Wroński Jan — Łódź Śródmieście, Drzewiecki Zenon — Łódź Chojny, Matusiak Piotr — Łódź Widzew, Sygulski Tadeusz — Łęczyca, Waszczykowski Eugeniusz — Koluszki, Kencler Tadeusz — Skierniewice, Ciesielski Tadeusz — Rawa-Maz., Stachurski Mieczysław — Piotrków Tryb., Stepień Kazimierz — Końskie, Wójcik Stanisław — Opoczno.

Chorągiew Mazowiecka: Michnikowski Feliks — Grodzisk, Kowalewski Michał — Mława, Wodzyński Ryszard — Płock, Śliwczyński Piotr — Radzymin, Woźniak Michał — Sokołów Podlaski.

Chorągiew Pomorska: Kluck Waldemar — Bydgoszcz 3, Krawczak Kazimierz — Bydgoszcz 4, Kocikowski Paweł — Bydgoszcz 5, Wawrzyniak Czesław — Bydgoszcz 6, Zieliński Aleksander — Bydgoszcz Powiat, Śliwiński Alojzy — Chełmno, Jastrzębski Jerzy — Człuchów, Tomaszewski Marian — Sepolno, Erdman Zenon — Szubin, prof. Przewalski Jan — Wąbrzeźno, Tomaszewski Wacław — Włocławek, Krzysztofek Konrad — Włocławek 2, Nowacki Mieczysław — Wyrzysk.

Chorągiew Pomorsko-Zach. Kobza Edmund — Białoogród, Piechowiak Zygmunt — Kamień, Kowalski Stefan — Kołobrzeg, Januszkiewicz Jan — Myślibórz, Czerwiński Błażej — Starogród, Trędota Tadeusz — Szczecinek.

Chorągiew Radomska: ks. Sedlak Włodzimierz — Sienno, Majewski Antoni — Kozienice, Rychlik Wacław — Starachowice, Karcz Józef — Solec n/W.

Chorągiew Rzeszów: Moszoro Franciszek — Sanok.

Chorągiew Śląsko-Dąbrowska: Jonca Alojzy — Chorzęw Batory, Mikunda Konrad — Imielin, Beński Piotr — Lubliniec, Rzepka Edward — Mikołów, Wolny Rudolf — Pszczyna, Kaczmarczyk Ignacy — Siemianowice, Mieliśca Paweł — Rydułtowy, Kretek Ewald — Świątchłowiec, Botor Stanisław — Tychy, Swaczyna Wilhelm — Wodzisław, Garus Franciszek — Zory, Święcimski Tadeusz — Gliwice, Parczyk Stanisław — Prądnik, Goliniewicz Zygmunt — Grotków, Szpoton Witold — Koźle, Tomczyk Piotr — Racibórz, Piechota Józef — Kluczborek, Pudółko Gerard — Strzelce, Rejnek Gerard — Opole, Zwada Alfons — Oleśno, Nowak Emanuel — Niewka, Warzecha Bolesław — Zawiercie, Drosikoń Tadeusz — Myszków.

Chorągiew Warszawska: Zubrzycki Karol — Ochota,

Kobyłański Ryszard — Żolibórz, Domaszewski Tadeusz — Włochy, Kosiorek Stanisław — Rembertów, Mitko Leopold — Wilanów, Ostapowicz Marek — Legionowo.

Chorągiew Wielkopolska: Siliński Antoni — Czarnków, Weychan Bartłomiej — Chodzież, Zuk Dobrosław — Gorzów, Jelinowski Benon — Krotoszyn, Mazurek Edmund — Leszno, Sowiński Władysław — Międzybóże, Sayna Ludwik — Oborniki, Schult Józef — Ostrów, Szymański — Poznań I, Zieliński Józef — Śrem, Maderek Stanisław — Środa, Szymkowiak Stanisław — Wągrowiec, Pastusiak Jan — Wolsztyn, Matyszewski Alfred — Września, Woźniak Franciszek — Żnin.

54. Zwalniam hufcowych.

Chorągiew Rzeszowska: phm. Kosiba Adam — Łańcut.

Zwalniam p. o. hufcowych.

Chorągiew Rzeszowska: Lewicki Leopold — Brzozów.

6. Komendy Chorągwi.**61. Mianuję Komendantów:**

Chor. Gdańsko-Morska: hm. Stróżyński Jan,

Chor. Śląsko-Dąbrowska: hm. Niederliński Wojciech.

Mianuję p. o. Komendantów:

Chor. Dolno-Śląska: hm. Sobolewski Kazimierz,

Chor. Kielecka: phm. Zawadzki Jan,

Chor. Mazowiecka: hm. Rymarz Ludwik,

Chor. Pomorska: hm. Trzcieliński Adam,

Chor. Pomorsko-Zach.: phm. Bojarski Zygmunt,

Chor. Warmińsko-Mazurska: hm. Zembrzusi Konrad,

Chor. Warszawska: hm. Dąbrowski Mieczysław.

62. Mianuję członków Komend:

Chor. Dolno-Śląska: I Z-ca Komendanta Chor. i skarbnik — phm. Dobski Józef, II Z-ca Kom. Chor., Ref. Osob., Ref. Prop. i Prasy — phm. Fronczak Kazimierz, Ref. Kształcenia Instruktorów — hm. Sobolewski Kazimierz, Ref. Drużyn Harcerskich — Sidor Czesław, Ref. Obozownictwa i Turystyki — Bożekowski Kazimierz, Ref. Interwencyjny — Stolarczyk Marian, Ref. Finansowo-Gospodarczy — Szafran Zygmunt.

Chor. Gdańsko-Morska: Kier. Wydz. Kształcenia Starszyszy — hm. Stróżyński Jan, Szef Chorągwi i Kier. Wydz. Organizacyjnego — phm. Zwarycz Zenon, Kier. Wydz. Gospodarczego — phm. Lewiński Tadeusz, Skarbnik — Wilhelm Eugeniusz, Sekretarz — Zyznowski Tadeusz, Kier. Wydz. Drużyn Harcerskich — hm. Ławnicki Jan, Kier. Wydz. Zuchów — phm. Jedynak Zdzisław, Pilot Chorągwi — phm. Jędrzejewicz Zygmunt, Kier. Wydz. Obozów i Turystyki — Polonowski Stanisław, Kier. Wydz. W. F. — Rytel Andrzej, Kier. Wydz. Propagandy i Prasy — phm. Duszota Zbigniew, Delegat do Komisji Porozumiewawczej Org. Młodzieży — phm. Augustyniak Robert, Komendant Rejonu Gdańsk — Szeliński Wiktor, Komendant Rejonu Gdynia — Szymański Henryk, Wizytatorzy: phm. Cieślowski Piotr, Niedźwiecki Kazimierz, Komisja Dyscyplinarna: Niedźwiecki Kazimierz, phm. Duszota Z., Biernacki T., Szymański H., Wilhelm E., Szeliński W., Denael Krystyna.

Chorągiew Łódzka: Z-ca Komendanta i Kier. Finans. — hm. Perka Jan, Kier. Kształcenia Starszyny — hm. Krakowski Kazimierz, Kier. W-lu Drużyn — hm. Patora Dominik, Z-ca Kier. W-lu Drużyn — phm. Kostrzewa Roman, Ref. Drużyn Wiejskich — phm. Grzelak Zygmunt, Ref. Drużyn Fabrycznych — Rowiński Henryk, Kier. Wydz. Obozów i Turystyki — Netzel Adolf, Z-ca Kier. W-lu Obozów i Turystyki — phm. Chudzik Tadeusz, Kier. Wydz. Organ. — phm. Krzemiński Ryszard, Kier. Wydz. Prop. i Kultury — phm. Tomczyk Eugeniusz, Kier. Wydz. Zuchów — phm. Fangrat Zdzisław, Z-ca Kier. Wydz. Zuchów — Missala Tadeusz, Sekretarz Komendy Chorągwi — Budzyński Jerzy.

Chorągiew Krakowska: Pilot Chorągwi — Jajte Jerzy Artur.

Chorągiew Mazowiecka: Kier. Wydz. Kształcenia Starszyny — hm. Studziński Gustaw, Kier. Wydz. Drużyn — phm. Wiśniewski Tadeusz, Kier. W-lu Gospodarczego — Michnikowski Feliks, Wizytator — hm. Stoniewicz Zdzisław, Sekretarz Chorągwi — Olędzka Stanisława.

Chorągiew Pomorska: Z-ca Komendanta Chorągwi — hm. Nyka Józef, Szef Komendy Chorągwi i Kier. Wydz. Organizacyjnego — Szulc Eugeniusz, Kier. Wydz. Drużyn Harcerskich — Osifski Bolesław, Pilot Chorągwi — Mroziński Bernard, Kier. Wydz. Skarb. Gospod. — phm. Wichtowski Kazimierz, Doradca Prawny — phm. mgr. Borowski Ludwik, Referent Rolny — Apanasowicz Kathju Bey Henryk, Kier. Wydz. Pras. i Propag. — Nowicki Tadeusz, Kier. Wydz. W. F. — hm. Matuszewski Marcin, Kier. Ref. Obozów i Turystyki — Moskwa Kazimierz, Komisja Dyscyplinarna — phm. mgr. Borowski Ludwik.

Chorągiew Pomorsko-Zach.: Przyboczny — Molenko Włodzimierz, Kier. Wydz. Programowego — hm. Czerwiński Jerzy, Kier. Wydz. Drużyn Harcerskich — phm. Bojarski Zygmunt, Kier. Wydz. Kształc. Star. — Czarnowski Tadeusz, Kier. Wydz. Gosp. — Gośliński Hieronim, Kier. Wydz. Prasowo - Propagand. — Mazurkiewicz Tadeusz.

Chorągiew Rzeszowska: Z-ca Kom. Chor. — phm. Świder Franciszek, Kier. Wydz. Ogólnego — hm. Nowakowski Stanisław, Kier. Wydz. Harcerzy — phm. Świder Franciszek, Kier. Wydz. Zuchów — hm. Gromski Antoni, Kier. Poradni dla drużynowych i hufcowych (zamiast Kier. Kształc. Star.) — hm. Sokółowski Stanisław, Kier. Wydz. Finans. i Gospod. — hm. Nowakowski Stanisław, Kier. Ref. Prasowego — phm. Świder Franciszek, Kier. Wydz. Zdrowia — dr. Klisiewicz.

Chorągiew Śląsko-Dąbrowska: Z-ca Kom. Chor. — hm. Poppek Edward, Komendant Obszaru Zagłębiowskiego — hm. Oruba Franciszek, Kom. Obszaru Śląska Opolskiego — hm. Kachel Józef, Sekretarz Kom. Chor. — phm. Nowak Alojzy, Kier. Wydz. Ogólno-Organ. — phm. Minas Gerard, Kier. Wydz. Zuchów — phm. Płaczek Paweł, Kier. Wydz. Harcerzy — phm. Krawczyk Tadeusz, Kier. Wydz. Kszt. Star. — hm. Tomanek Rudolf, Kier. Wydz. Finansowo-Gospod. — hm. Bartnik Teodor, Kier. Wydz. Obozów i Turystyki — hm. Hnida Alojzy, Kier. Wydz. Pras. i Prop. — phm. Nowak Alojzy, Kier. Wydz. W. F. — phm. Pilarczyk Józef, Referent Aprowizacji — Osowski Karol, Kier. Wych. Wodnego — Wolny Rudolf.

Chorągiew Warmińsko-Mazurska: p. o. Z-ca Komendanta — Fibich Henryk.

Chorągiew Warszawska: I Z-ca i Kier. Wydz. Szkol. Star. — Mirowski Stefan, II Z-ca i Kier. Wydz. Admin. Gosp. — hm. Śledź Marian, Kier. Wydz. Drużyn Harcerskich — hm. Szeffler Władysław, Kier. Wydz. Druż. Zuchowych — Sołtys Zdzisław, Kier. Wydz. Szkolenia Harcerskiego — Kaczyński Zygmunt, Z-ca Kier. Wydz. Szkol. Harcerskiego — phm. Piątkowski Józef, Kier. Wydz. Kultury i Sztuki — phm. Dargiel Jerzy, Z-ca Kier. Wydz. Kultury i Sztuki — hm. Słodkowski Władysław, Kier. Wydz. Organizacyjnego — hm. Dąbrowski Mieczysław, Kier. Wydz. W. F. i W. W. — phm. Dziliński Marian, Sekretarz — hm. Słodkowski Władysław, Czł. Kom. — hm. Modrzejewski Roman.

64. Zwalniam p. o. Komendantów

Chor. Gdańsko-Morska: phm. Łukianowicz Wal.

Chor. Mazowiecka: hm. Zagrodzki Henryk

Chor. Śląsko-Dąbrowska: hm. Gnioździorz Józef.

Chor. Warszawska: phm. Wieteska Władysław.

65. Zwalniam członków Komend:

Chor. Śląsko - Dąbrowska: Kier. Wydz. Organ. — hm. Niederliński Wojciech, Kier. Wydz. Obozów i Turystyki — hm. Poppek Edward

Chor. Warszawska: Zwalniam dotychczasowy skład Komendy Chorągwi.

7. Główna Kwatera.

71. Mianuje:

Kier. Wydz. Skarb. Gospodarczego — hm. Bielecki Roman, Kier. Wydz. Zł. Prow. — dr. Łazowski Eugeniusz, Kier. Wydz. W. F. — phm. Koziński Zygmunt, p. o. Kier. Wydz. Obozów i Turystyki — hm. Skoraczewski Władysław, p. o. Kier. Wydz. Kształcenia Starszyny — hm. Studziński Gustaw, Współpracownik Wydz. Kszt. Star. — Kosiński Władysław, Sekretarz G. K. H. — phm. Rak Sylwester.

74. Zwalniam:

Sekretarz G. K. H. — hm. Lincel Jerzy, Sekretarz Wydz. Organizacyjnego — Klimczyk Halina.

8. Mianowania Starszyny.

81. Na wniosek Naczelnika Harcerzy uchwałą z dnia 23.XI b.r. Naczelnictwo mianowało harcistrzami:

Chorągiew Śląsko-Dąbrowska: phm. Krawczyk Tadeusz.

Chorągiew Warszawska: phm. Zagrodzki Edward.

Chorągiew Wielkopolska: phm. Pilarczyk Leon.

82. Na wniosek Naczelnika Harcerzy uchwałą z dnia 23.XI r. b. Naczelnictwo mianowało podharcistrzami:

Chorągiew Dolno-Śląska: Nawracała Marian, Sidor Czesław, Warecki Henryk.

Chorągiew Krakowska: Czachowski Adam, Głębowicz Olgierd, Haj Franciszek, Konopka Lech, Kula Tadeusz, Leśniak Zbigniew, Piechowski Jan, Rokossowski Tadeusz, Rybski Bogusław, Schumacher Ryszard, Tabeau Tadeusz, Walawender Stanisław, Walkosz Władysław, Ziobrowski Szczesny.

Chorągiew Lubelska: Iwanowicz Bronisław, Wolnowicz Ryszard.

Chorągiew Gdańsko-Morska: Renschel Edmund

Chorągiew Pomorska: Pokorowski Roman.

Chorągiew Pomorsko-Zach. Bojarski Zygmunt, Hawliczek Tadeusz.

Chorągiew Wielkopolska: Adamczak Tadeusz, Androszowski Lesław, Łotyczewski Zbigniew, Siejak Kazimierz, Szafranski Józef, Tomczak Andrzej, Zyffert Wincenty z dniem 15.IV.45 r.

9. Urlopy, rezerwa, zmiany przydziału, cofnięcie stopni i zwolnienia członków starszyny.

91. Udzielam urlopu:

Chorągiew Gdańsko-Morska: phm. Łukianowicz Walenty na okres pół roku.

Chorągiew Wielkopolska: hm. Królak Leon do dnia 30 czerwca 1946 r.

93. Zmieniam przydział:

phm. Łyczywek Roman z Chor. Wielkopolskiej do Chor. Pomorsko-Zach., phm. Kosiba Adam z Chor. Rzeszowskiej do Chor. Dolnego Śląska, phm. Kostrzewa Roman z Chor. Rzeszowskiej do Chor. Łódzkiej, hm. Kozłowski Józef z Chor. Wielkopolskiej do Chor. Dolnego Śląska, phm. Miklaszewski Nikodem z Chor. Lubelskiej do Chor. Łódzkiej, phm. Rajski Józef do Chor.

Wielkopolskiej, phm. Rudnik Jan z Chor. Pomorskiej do Chor. Gdańsko-Morskiej, phm. Sas Władysław z Chor. Warszawskiej do Chor. Dolnego Śląska, phm. Soliński Aleksander z Chor. Mazowieckiej do Chor. Warszawskiej, hm. Zagrodzki Henryk z Chor. Mazowieckiej do Chor. Warmińsko-Maz., phm. Jedynak Zdzisław z Chor. Łódzkiej do Chor. Gdańsko-Morskiej.

94. Cofam stopnie i zwalniam członków starszyny.

Chorągiew Łódzka: phm. Bargiel Tadeusz.

95. Rejestracja Starszyny.

Zarządzam zgodnie z obowiązującymi przepisami z 1939 r. rejestrację instruktorów z dniem 31.XII.1945 r. Formularze będą wkrótce przesłane.

10. Oznaki i odznaczenia.

Krzyże harcerskie.

Wszystkie krzyże harcerskie produkcji wojennej za wyjątkiem srebrnych krzyży Chorągwi Krakowskiej i Chor. Wielkopolskiej unieważniam. Od dnia 1 stycznia 1946 r. wolno nosić jedynie krzyże produkcji C. D. H.

Czuwaj!

Naczelnik Harcerzy

(—) Kierzkowski Roman, hm.

Załącznik L. 1 do Rozkazu Naczelnika Harcerzy L. 11 z dn. 26 listopada 1945 r. Instrukcja w sprawie próby drużynowego.

Zasady ogólne

1. Praca drużynowego ma na celu stwierdzenie, czy kandydat posiada zamiłowanie i uzdolnienia wychowawcze, oraz niezbędne minimalne przygotowanie, uprawniające go do prowadzenia lub założenia drużyny.

2. Próba drużynowego jest próbą funkcyjną i po za prawem prowadzenia drużyny, żadnych innych uprawnień nie daje.

3. Próba daje uprawnienie do pracy w charakterze drużynowego na terenie całej Polski i jest ważna bez względu na to w jakiej Chorągwi została złożona.

4. Opracowany program próby drużynowego wprowadza się jako tymczasowy. Komendy Chorągwi, Kier. Wydz. Kształcenia czuwają nad przeprowadzeniem próby drużynowego.

5. Pożądane jest, aby obok drużynowych prób odbywali także przybocznicy, aby nie było przerw w pracy drużyny w razie opuszczenia jej przez drużynowego.

6. Dodatni wynik próby wpisuje się do książeczki służbowej i ogłasza w rozkazie Komendanta Chorągwi. Zaświadczenie można wydać jedynie osobom nie posiadającym książeczek służbowych.

7. Praca drużyny, której kierownik nie złoży próby w wyznaczonym terminie może być zawieszona aż do czasu wyszukania odpowiedniego kierownika.

8. W razie ustąpienia drużynowego, następcą jeśli nie jest instruktorem lub działaczem harcerskim i nie składał próby, może objąć drużynę jako tymczasowy kierownik i otrzymuje termin złożenia próby, który nie może przekraczać trzech miesięcy, gdyby zaś powyższy warunek nie został spełniony, praca drużyny może ulec zawieszeniu.

9. Jeżeli harcerz po próbie nie prowadzi drużyny

ani nie jest przybocznym przez okres dwu lat, a po upływie tego czasu ma ponownie prowadzić drużynę lub gromadę, wówczas Hufcowy może zażądać powtórzenia próby.

10. Drużynowy po próbie ma prawo nosić granatowy sznur z żółtym suwakiem.

Warunki dopuszczenia

1. Do próby drużynowego może być dopuszczony zarówno harcerz jak i członek współdziałający. Do próby dopuszcza Hufcowy.

2. Kandydat do próby winien posiadać minimum 16 lat życia, stopień ćwika, oraz dwa miesiące pracy w charakterze drużynowego lub trzy miesiące w charakterze przybocznego.

Przeprowadzenie Próby.

1. Próbę przeprowadza Komisja powołana przez Komendanta Chorągwi.

2. Próbę można przeprowadzić w drużynie gdzie pracuje kandydat, na kursach, lub w inny dowolny sposób.

3. Podczas próby kandydat winien wykazać, że zna i rozumie cele Z.H.P., pojmując rolę drużynowego, oraz posiada odpowiednią znajomość metodyki i techniki harcerek.

Próba drużynowego.

I. Wymagania podstawowe:

1. Minimum 16 lat życia.

2. „ stopień ćwika.

3. „ dwa miesiące pracy w charakterze

p. o. drużynowego lub trzy miesiące pracy w charakterze przybocznego.

4. Ogólne wyrobienie i inteligencja.

II. Praca i życie kandydata.

1. Stosuje się w życiu do wymagań prawa harcerskiego, a zwłaszcza odznacza się:

- a) uczciwością i słownością,
- b) pracowitością,
- c) poczuciem odpowiedzialności za siebie i zespół,
- d) wyrobieniem społecznym i czynną postawą obywatelską, (stwierdzone przez instruktora i opiekuna drużyny — Hufcowego).

2. Posiada postawę wychowawcy, a w szczególności:

- a) sam realizuje głoszone ideały,
- b) potrafi zachęcić młodzież do wysiłku samowychowawczego,
- c) umie zjednoczyć i zorganizować pracę i dążenia indywidualne,
- d) przyczynia się do wytworzenia i utrzymania na wysokim poziomie ducha drużyny,
- e) pracuje nad zapewnieniem stałych podstaw/rozwojowych w prowadzonej drużynie, (opinia wzwiatatora drużyny i hufcowego).

3. Dąży do osiągnięcia wysokiego poziomu kultury indywidualnej, a mianowicie:

- a) pracuje intensywnie nad rozwojem swego umysłu i zdobywaniem nowych wiadomości,
- b) umie cenić w każdym człowieku i wyraża to w odpowiednich formach,
- c) interesuje się przejawami życia kulturalnego i artystycznego społeczeństwa,

d) pracuje nad swą mową i językiem,

e) dąży do scalenia swoich zainteresowań i zorganizowania własnego życia.

III. Próba końcowa.

1. Zna podstawowe piśmiennictwo harcerskie, a to przynajmniej:

- a) Baden Powell — Skauting dla chłopców,
- b) Pawelek — Młoda drużyna lub Zawrocki — Praca w drużynie,
- c) Chmielowska — Wykapka,
- d) Trylski — Mały podręcznik obozowania,
- e) G.K.H. — Program prób na stopnie,
- f) G.K.H. — Program prób na sprawności,
- g) Dąbrowski — Gry i zabawy w izbie.

2. Przeprowadzi dobrze zbiórkę i wycieczkę drużyny, ew. fragment tych zajęć.

3. Ułoży i uzasadni trzy miesięczny program pracy drużyny i zastępu.

4. Rozumie istotę systemu zastępowego, różne sposoby doboru zastępowych, umie przeprowadzić zbiórkę zastępu.

5. Rozumie i umie uzasadnić istotę głównych metod pracy harcerskiej:

- a) współżycia z przyrodą,
- b) gier i zabaw harcerskich,
- c) współdziałania i współzawodnictwa,
- d) harcerskich form zewnętrznych,
- e) obrzędowości harcerskiej.

6. Zna książki administracyjne drużyny i potrafi je prowadzić, zna drogę służbową i terminarz raportów.

7. Wie jak współpracować z rodzicami, szkołą i innymi organizacjami, szczególnie młodzieżowymi.

Rozkaz Naczelnika Harcerzy L. 12 z dnia 13 grudnia 1945 r.

Wprowadzam niniejszym następujące tymczasowe przepisy, dotyczące szkolenia i przeprowadzania próby na stopień podharcemistrza. Stanowią one część ogólnych przepisów o Starszyźnie.

Z dniem ogłoszenia powyższych przepisów traca moc dotychczas obowiązujące.

Czuwaj!

Naczelnik Harcerzy (—) R. Kierzkowski, hm.

Załącznik L. 1 do Rozkazu Naczelnika Harcerzy L. 12 z dnia 13 grudnia 1945 r. Instrukcja w sprawie szkolenia podharcemistrzów.

Zasady ogólne.

1. Stwierdzone na piśmie (we wniosku nominacyjnym) obserwacje bezpośredniego przełożonego harcerskiego, a potwierdzone przez Komendanta Chorągwi kandydata.

2. Ukończone 18 lat.

3. Stwierdzone na piśmie (we wniosku nominacyjnym) obserwacje bezpośredniego przełożonego harcerskiego, a potwierdzone przez Komendanta Chorągwi uzdolnienie do służby instruktorskiej (wychowawcza postawa wobec młodzieży, charakteryzująca się głównie umiejętnością utrzymania autorytetu przy braterskim stosunku do chłopców, zdolnością brania na siebie odpowiedzialności za kierowany przez siebie zespół, ruchliwość organizacyjną).

4. Realizowanie w swym życiu zasad ideologii harcerskiej.

5. Co najmniej czteroletnia (od warunku tego może w drodze uzasadnionego wyjątku zwolnić częściowo, nie więcej jednak jak do lat dwu, Naczelnik Harcerzy na podstawie wniosku Komendy Chorągwi) służba w Z.H.P., w tym co najmniej dwuletnia w charakterze funkcyjnego: zastępowego, przybocznego, drużynowego. Na okres przejściowy warunki ustali Naczelnik Harcerzy specjalnym rozkazem.

6. Stopień młodzieży przynajmniej Harcerza Orle-go, w drodze wyjątku na okres przejściowy — ćwika.

7. Posiada sprawności: obozownika, gimnastyka, jednej komunikacyjnej, jednej artystycznej i jednej wodnej. Nie posiadający tych sprawności mogą złożyć próbę w ich zakresach przy próbie na podharcemistrza.

8. Ukończony kurs podharcemistrzów z wynikiem zadawalniającym (warunek konieczny).

9. W pracy drużyn wychowawczych: odbycie dwóch

harcerskich obozów stałych, (przynajmniej dwutygodniowych), w tym jednego z kategorią A, oraz przynajmniej jednej kolonii zachowej w charakterze członka kierownictwa kolonii.

W pracy drużyn harcerskich: odbycie dwóch harcerskich obozów stałych (przynajmniej dwutygodniowych), w tym jednego z kategorią A, oraz przynajmniej czterech wycieczek kilkudniowych zastępu, lub dwa co najmniej tygodniowych obozów wędrownych zastępu.

10. Próba winna być przeprowadzona na kursie podharcemistrzowskim. W wyjątkowych wypadkach częściowo lub całkowicie od niektórych warunków z wyjątkiem punktu 8 może kandydata zwolnić Naczelnik Harcerzy na wniosek Komendanta Chorągwi.

Próba podharcemistrza.

Dopuszczenie.

Do próby podharcemistrza dopuszcza Komenda Kursu na podharcemistrzów, w którym uczestniczy kandydat. Dopuszczenie dokonywa się na podstawie pomysłnego wyniku kursu oraz wniosku nominacyjnego, złożonego przez Komendanta Chorągwi, a przywiezionego przez kandydata na kurs. We wniosku są stwierdzone warunki osobiste kandydata (pkt. 1—9).

Program próby na podharcemistrza, specjalizującego się w pracy drużyn harcerskich

A. Przygotowanie obywatelskie:

1. Kandydat wykaże wiadomości o Polsce Współczesnej, zwłaszcza: należyte zrozumienie istoty demokracji, zasad ustroju politycznego, gospodarczego, społecznego i kulturalnego Państwa, znajomość konstytucji, obszaru i podziału administracyjnego.

2. Wykaże znajomość zasadniczych celów, metod pracy i struktury organizacyjnej istniejących głównych organizacji młodzieżowych.

3. Orientuje się w zasadniczych zagadnieniach polityki zagranicznej Państwa.

4. Zna zasady i rozumie społeczne znaczenie reformy rolnej, Rad Narodowych, uspołecznienia warsztatów pracy oraz spółdzielczości.

5. Orientuje się w istocie kultury i cywilizacji i zna wkład narodów słowiańskich do kultury ogólnoludzkiej.

B. Technika Harcerska:

Kandydat wykaże należyte wyrobienie techniczne, skautowe w zakresie czterech pierwszych prób młodzieży oraz wymienionych wyżej sprawności, jedną z posiadanych sprawności winien mieć w stopniu sprawności instruktorskiej. Zaliczenie tego punktu próby dokonywa się po zbadaniu odpowiednich punktów warunków dopuszczenia. Komisja winna sprawdzić wiadomości i umiejętności kandydata zarówno w zakresie stopni młodzieży jak i sprawności, według własnego uznania.

C. Ideologia Harcerska:

1. Kandydat zna i umie uzasadnić na podstawie prawa harcerskiego istotę służby harcerskiej, jej państwowe, społeczne i kulturalne znaczenie. Rozumie istotę wychowania harcerskiego i jego wpływ na zmianę oblicza duchowego młodego pokolenia.

2. Kandydat umie przedstawić jedno z zasadniczych zagadnień ideologii harcerskiej na podstawie dowolnie wybranej lektury.

D. Znajomość chłopca:

Umie uzasadnić programy prób na stopnie i sprawności harcerskie oraz gwiazdki i sprawności zachowe, jak również metody pracy harcerskiej i zachowej na tle rozwoju psychicznego i fizycznego.

E. Metodyka Harcerska:

Kandydat zna i umie uzasadnić wychowawcze znaczenie następujących głównych metod i środków harcerskich:

1. Systemu zastępowego.
2. Współzycia z przyrodą (gry terenowe, wycieczki, obozy, wędrowki).
3. Harcerskich gier i zabaw.
4. Współzawodnictwa i współdziałania.
5. Śpiewu harcerskiego.
6. Pracy w izbie harcerskiej (z uwzględnieniem zagad. świetlicowych).
7. Obrzędowości harcerskiej.
8. Tak zwanych form zewnętrznych (mundur, musztra, formy organ.).
9. Techniki harcerskiej.
10. Wykaże różnice metody zachowej od harcerskiej.

W związku z metodyką harcerską wykaże się znajomością treści następujących książek:

- a) Skauting dla chłopców — Baden Powell.
- b) Harcerstwo jako wielka gra — Sosnowski J.
- c) Krąg rady — Kamiński A.
- d) System zastępowy — Philipps.
- e) Jeden trudny rok — Dąbrowski J.
- f) Młoda drużyna — Pawelek A.
- g) Gry i ćwiczenia terenowe — Jasiński.

Kandydat powinien wykazać się przede wszystkim umiejętnością posługiwania się podręcznikami w pracy drużyny.

Przy próbie kandydat ma wykazać się przede wszystkim umiejętnością stosowania zasad metodyki harcerskiej w praktyce, więc przy przeprowadzaniu pokazowej zbiórki zastępu, drużyny, wycieczki, gawędy, gier, harców itp.

UWAGA: Znajomością niektórych wymienionych książek wykazał się kandydat podczas próby na drużynowego, o ile takową składał.

F. Historia Skautingu i Harcerstwa:

Kandydat wykaże się znajomością dziejów skautingu i jego celów ogólnoludzkich, wie o Baden Powellu i jego założeniach oraz metodach, wykaże się ważniejszymi wiadomościami dziejów Harcerstwa (na podstawie książek: Historia Harcerstwa Polskiego — W. Błaziejewskiego i Kamienie na szaniec — Góreckiego).

G. Organizacja Z.H.P.:

1. Kandydat zna strukturę organizacyjną Z.H.P.
2. Zna zasady postępowania organizacyjnego.
3. Zna obowiązujące przepisy organizacyjne i regulaminy normujące życie drużyny, hufca i chorągwi.
4. Umie prowadzić korespondencję służbową.

UWAGA: Naczelnik Harcerzy w specjalnym rozkazie wymieni przepisy organizacyjne, których znajomość będzie wymagana przy próbie. Spis przepisów i regulaminów będzie uzupełniany w miarę ich ukazywania się.

H. Praca indywidualna:

Kandydat złoży w Komisji zaraz po dopuszczeniu go do próby opracowany przez siebie: 1) Plan gawędy na tematy ideowe, (opracowany ewentualnie przy współpracy z najbliższym przełożonym harcerskim). 2) Plan i program czterotygodniowego obozu stałego drużyny swego środowiska, wzgl. 2 tyg. obozu wędrownego zastępu. 3) Plan i program pracy rocznej drużyny z rozłożeniem zajęć na miesiące. Przedstawione plany i programy winny być przedyskutowane z kandydatem podczas próby.

Przepisy końcowe:

Próbe przeprowadza się komisyjnie, w zasadzie bezpośrednio po zakończeniu kursu, o ocenie i wyniku decyduje zwykła większość głosów.

Skład Komisji próby na podharcistrzów mianuje Naczelnik Harcerzy na wniosek Komendanta Chorągwi, zasadniczo spośród instruktorów - kierowników kursu.

Członkiem Komisji Próby na podharcistrzów może być co najmniej podharcistrz. Przewodniczącym Komisji z urzędu jest Komendant Chorągwi (jeśli jest harc-

mistrzem) wzgl. Komendant Kursu (harcistrz). W razie obecności przewodnictwo obejmuje z urzędu delegat GKH. (harcistrz).

W razie niepomyślnego wyniku próby Komisja orzeka, czy kandydat winien odbyć tylko próbę całkowicie lub częściowo, czy również i kurs podharcistrzowski. Ponownie do próby kandydat może przystąpić po upływie co najmniej 6 miesięcy, do uzupełnienia — po 3 miesiącach. Próbe można składać najwyżej 3 razy.

Wynik ujemny (ogólny) Komisja winna uzasadnić na piśmie. O niedopuszczeniu do próby po kursie decyduje Komisja Próby na podstawie wniosku Komendy Kursu.

Przy ustalaniu wyników próby należy powodować się wymienionymi kryteriami w podanej niżej kolejności.

1. Opinia o wartości osobistej i pracy w ZHP, kandydata wyrażona przez Komendanta Chorągwi.
2. Obserwacjami nad kandydatem poczynionymi na kursie przez Komendanta tegoż.
3. Wynikami samej próby.

List Okólny Głównej Kwatery Harcerzy L. 9 z dnia 8 października 1945 r. w sprawie zamierzeń programowych Wydz. Wych. Wodn. na rok 1945/46.

1. Zamierzenia na rok 1945-46.

W roku 1945/46:

- a) przywrócić wysoki poziom w zakresie żeglarsstwa w nielicznych grupach;
- b) wprowadzić nowe gałęzie wychowania wodnego w nielicznych grupach;
- c) wprowadzić niektóre elementy wychowania wodnego do wszystkich drużyn;
- d) upowszechnić sport pływacki w całej Organizacji Harcerzy.

2. Uwagi i poprawki do załączników.

Uwagi i poprawki do załączonych przy niniejszym:

- 1) kalendarzyka W. W.; 2) projektu regulaminu ramowego Harcerskich Ośrodków Wychowania Wodnego;
- 3) programu kursu dla referentów W.W. w Hufcach (drużynach) można nadsyłać do 31/XII br., realizować zaś należy je od razu.

C z u w a g i !

Szef Głównej Kwatery Harcerzy
(—) Domoradzki Zdzisław, hm.

Kier. Wydz. Wychow. Wodnego
(—) Peterek Stanisław, dz.

Załącznik L. 1 do Listu Okólnego Gł. Kw. Harcerzy L. 9 (Kalendarzyk ramowy Wydziału Wychowania Wodnego na okres roczny).

do 31 październ. — Zawody wioślarskie, kajakowe, żeglarskie o pierwsze miejsce zastępu w drużynie lub w hufcu.

15—30 paźdz. — Uroczyste zamknięcie sezonu wodnego, połączone z imprezami o charakterze widowiskowo-propagandowym.

1 październik — Początek prac, związanych z konserwacją taboru na zimę.

15 „ — Początek prac, związanych z organizowaniem ośrodków wodnych.

15 „ — Początek kursów pływackich (base-ny kryte) połączone z zawodami i pokazami.

paźdz.—listopad — Konferencje chorągwiane Kierowników W.W.

1 listopad — Termin nadsyłania do Głównej Kwatery Harcerzy sprawozdań z akcji letniej.

1 „ — Początek kursów dla kierowników wychowania wodnego w drużynach i hufcach oraz kursów teoretycznych

na stopnie wioślarsza, żeglarza morskiego, względnie sternika jachtowej żeglugi śródlądowej.

1 „ — Początek budowy flotyli na rok następny.

31 grudnia — Ostateczny termin rejestracji harcerzy, posiadających stopień „Wioślarsza” według Organizacji Harcerskich Drużyn Żeglarskich oraz stopnie żeglarskie.

15 stycznia — Ostateczny termin nadsyłania projektów regulaminów oraz uzupełnień uwag i poprawek do regulaminów, które mają być rozpatrzone na zjeździe pilotów Chorągwi i kierowników W.W. w hufcach.

2 luty — Konferencja W.W. z udziałem pilotów Chorągwi i kierowników W.W. w hufcach.

15 marzec — Zatwierdzone do użytku nowe regulaminy z zakresu W.W.

marzec—kwiec. — Konferencje chorągwiane W.W.
 1 maja — Początek kursów żeglarskich i wioślarskich.
 1—15 maja — Uroczyste otwarcie sezonu.
 15 czerwiec — Kursy pływackie na wodach otwartych oraz kajakowe.
 24—29 czerwiec — Dni Morza.

lipiec — kursy, obozy, wędrowki. Udział w
 sierpień ogólnopolskich imprezach pływackich, kajakowych i wioślarskich. Za-
 wrzesień wody pływackie o mistrzostwo Z.H.P.

Ponadto należy przewidzieć udział w uroczystościach państwowych, harcerskich oraz imprezy dochodowe.

Załącznik L. 2 do Listu Okólnego Gł. Kw. Harcerzy L. 9 (Regulamin Ramowy Harcerskich Ośrodków Wychowania Wodnego).

1. Definicja H.O.W.W.

Harcerski Ośrodek Wychowania Wodnego jest to zespół instruktorów, urządzeń i sprzętu, służący do wychowania wodnego harcerzy na pewnym, określonym terenie i w pewnym określonym zakresie.

2. Podział H.O.W.W. pod względem obszaru działania.

Pod względem obszaru działania H.O.W.W. dzieli się na:

- a) centralne
- b) chorągwiane
- c) hufca
- d) lokalne.

3. Centralne Ośrodki Wychowania Wodnego.

Centralne Ośrodki Wychowania Wodnego obejmują zasięgiem swego działania całą Polskę w ramach pewnej specjalności, np.: szkolenia instruktorów żeglarstwa śródlądowego (morskiego, pływactwa, wioślarstwa, kajakarstwa, saperstwa wodnego itp.).

Centralne Ośrodki Wychowania Wodnego są organizowane przez Główną Kwaterę Harcerzy, która przyznaje odpowiednie uprawnienia pewnym Ośrodkom Chorągwiowym.

Celem Centralnych Ośrodków W.W. jest:

- a) szkolenie instruktorów pewnych specjalności, wchodzących w zakres W.W.,
- b) organizowanie dorocznych zawodów o mistrzostwo Z.H.P. z dziedziny obranej specjalności.
- c) prace nad rozwojem obranej specjalności.

4. Ośrodki Chorągwiowe W. W.

Terenem działania Chorągwiowego Ośrodka W.W. jest obszar jednej bądź, w razie zgody Główniej Kwatery Harcerzy, obszar dwóch sąsiadujących z sobą Chorągwi i winien się znajdować na obszarach obsługiwanych przez siebie. Chorągwiowe Ośrodki W.W. mają prawo szkolenia i przeprowadzania prób na sprawności i stopnie żeglarskie w zakresie wyszczególnionym w regulaminie szczegółowym, zatwierdzonym przez Główną Kwaterę Harcerzy.

5. Ośrodki Hufców.

Mutatis mutandis — jak chorągwiowe. Odstępstwa od zasady terytorialnej za zgodą G.K.H. na wniosek Piłota Chorągwi.

6. Ośrodki lokalne.

j.w. jeżeli w pewnej miejscowości znajduje się jedna lub kilka drużyn nie stanowiących hufca, względnie kilka hufców nie stanowiących Chorągwi.

Załącznik L. 3 do Listu Okólnego Gł. Kw. Harcerzy L. 9 (Program Kursu dla kierowników Wychowania Wodnego w Hufcach i drużynach).

I. Wiadomości ogólne

Co to jest wychowanie wodne? Pionierska rola harcerstwa w wychowaniu wodnym. Upowszechnienie wychowania wodnego w Z.H.P. Wychowanie wodne zuchów.

II. Metoda pracy w drużynie.

Wychowanie wodne w ciągu całego roku. Stopniowa realizacja wychowania wodnego (plan na kilka lat). Kalendarzyk rocznej pracy.

III. Pływactwo.

Bezpieczeństwo kąpieli. Higiena kąpieli. Co to jest naturalna metoda nauki pływania. Zabawy na wodzie (ponad 30 zabaw jako zespół ćwiczeń oswajających). Ćwiczenia oswajające dla zuchów. Przejście do pływania (ruchy pływackie, z podparciem na rękach i nogach „meduza“, „strzałka“ itp.). Omówienie stylów pływackich. Skoki i nurki. Tok lekcyjny.

IV. Organizacja świąt i imprez wodnych.

Pokazy propagandowo-widowiskowe z zakresu ćwiczeń oswajających, pokazy pływackie, kajakowe i wioślarskie.

W V Zawody.

VI. Wędrowki wodne.

VII. Ćwiczenia mieszane w terenie.

VIII. Obrzędowość.

IX. Wystawy.

X. Wychowanie Wodne w zimie. Gry w izbie. Kursy zimowe. Hartowanie. Pływanie w basenach krytych. Zaprawa wioślarska.

XI. Piosenki żeglarskie.

XII. Literatura.

XIII. Wyszkolenie teoretyczne na stopień „Wioślarza“ wg „Organizacji Harcerskich Drużyn Żeglarskich, lub sternika jachtowej żeglugi śródlądowej“.

U w a g a! Zamieszczony tu program nie musi być wykonany ściśle. Ma on służyć jako wzór, który trzeba dostosować do możliwości i potrzeb lokalnych

List Okólny Głównej Kwatery Harcerzy L. 10 z dnia 2 listopada 1945 r. w sprawie organizowania uroczystości i imprez harcerskich.

Główna Kwatera Harcerzy zgodnie z pismem Min. Informacji i Propagandy z dnia 8.X 45 r. L. dz. 382/45 a.m.k.w. poleca Druhom Komendantom i wszystkim podległym im jednostkom komunikowanie o zamierzonych akcjach masowych terytorialnym organom Ministerstwa Informacji i Propagandy. Utrzymanie z nimi ścisłego kontaktu umożliwi przeprowadzenie harcerskich akcji we właściwym czasie, jak również spowoduje należyte wykorzystanie przez Ministerstwo tych środków

propagandowych, jakimi dysponuje (Prasa, radio, film, wydawnictwa, dekoracje itd.), celem upowszechnienia akcji, obliczonych na szersze grono społeczne.

Wykonanie powyższego okólnika należy uwidocznić w rozkazie najbliższemu Komendantowi Chorągwi.

Czuwaj!

Naczelnik Harcerzy
(—) Kierzkowski Roman, hm

List Okólny Głównej Kwatery Harcerzy L. 11 z dnia 20 listopada 1945 r. w sprawie zbiórki książek dla ramychni ziomierzy.

Zbliża się okres Bożego Narodzenia. Czas, który każdy z nas starać się będzie spędzać jak najmniej, w atmosferze radości, wśród bliskich swoich, daleki już od wycia syren alarmowych, warkotu bombowców, huków artylerii, jęku i zgazytania czołgów.

Nie wszyscy jednak będą mogli być wśród swoich, wielu z naszych braci pozostanie poza domem. Trzeba i im nieść również harcerską radość, trzeba podjąć służbę dla nich, a przede wszystkim dla tych, co życie swe niosą dla naszej wolności. Ziomierz potrzebuje od nas pomocy, a zwłaszcza ten, który jeszcze do dziś okryty ranami lub chory przebywa w szpitalu. Musimy zanieść mu książkę. Sam on nas prosi o tę skromną stawę duchową. Chorągwie podejmą zbiórkę książek. Nie za-

braknie ani jednego harcerza w tej akcji społecznej dla szpitali wojskowych. Szczególną opiekę rozłożyć należy nad szpitalami, rozrzucając na rubieży zachodnich ziem Rzeczypospolitej.

Polecam Druhom Komendantom gorąco zająć się powyższą sprawą, nawiązując kontakt z oficerami do spraw polityczno-wychowawczych odpowiednich jednostek wojskowych. Podaję adres jednego ze szpitali: Jednostka wojskowa, poczta polowa Nr. 44449.

Czuwaj!

Naczelnik Harcerzy
(—) Kierzkowski Roman, hm.

List Okólny Głównej Kwatery Harcerzy L. 12 z dnia 23 listopada 1945 r. w sprawie organizacji H. K. S. i H. K. N.

1) Zechcą Druhowie zorganizować i założyć na terenie Chorągwi H.K.S. i H.K.N. W nich powinna się skoncentrować cała praca wychowania fizycznego. HKS i HKN obejmują wszystkich harcerzy i są narzędziem pracy referentów W.F. Programy pracy HKS i HKN muszą być uzgodnione i zatwierdzone przez ref. wych. fiz. poszczególnych Chorągwi. Referenci są odpowiedzialni za pracę, prowadzoną w HKS i HKN, jak i ich atmosferę harcersko-sportową.

Zasadnicza praca wych. fiz. w HKS i HKN ma być udostępniona wszystkim harcerzom i zuchom do podniesienia swej kondycji fizycznej. Wytworzenie właściwej atmosfery harcersko-sportowej, która by była zachętą do uprawiania w jak najszerszym zakresie wych. fiz. Największym sukcesem HKS i HKN będzie, jeżeli dzięki ich pracy zostanie osiągnięte zrozumienie wartości w.f. i podniesienie ogólnego poziomu kondycji fizycznej całej Chorągwi.

- 2) a. Na najbliższy okres zimowy należy zorganizować komplety gimnastyczne, które powinny objąć każdego harcerza.
- b. Rozpowszechnić gry ruchowe, które mogą być prowadzone przez cały okres zimowy na powietrzu. Przybory do danych gier można sporządzić samemu minimalnymi kosztami (bardzo pomocną będzie książka „Gry i zabawy”, Krawczykowski, Skierczyński).
- c. Przygotowanie terenu do lodowiska i urządzenie

lodowiska. Przeprowadzić gry i zabawy, początki jazdy igrzyskowej, początki nauki gry w nockeya.

- d. Urządzenie toru saneczkowego, przygotowanie sprzętu saneczkowego. Przeprowadzenie kulgow.
- e. Przygotowanie i przeprowadzenie „przywrotania zimy”. Urządzenie bitew śnieżnych ze zdobywaniem wież, zbudowanych w śniegu z udziałem jak najszerzym, możliwie całej Chorągwi.
- f. Udostępnienie sprzętu narciarskiego w postaci „wypożyczalni”, przeprowadzenie nauki jazdy narciarskiej górskiej i nizinnej.

3) Po zorganizowaniu HKS i HKN należy przesłać tymczasowe statuty do G.K.H. wydział W.F. celem opracowania ogólnego statutu.

4) W okresie od 28.XII do 8.I 46 r. jest projektowany kurs istr. nar. dla referentów wych. fiz. Chorągwi i ich zastępców w Zakopanem. Sprzęt narciarski, kosztta żywienia i przejazdu ponosi Komenda Chorągwi. Całodzienne utrzymanie wynosić będzie około 300 zł. dziennie. W celu zorientowania się w ilości uczestników kursu, proszę o przysłanie odpowiedzi pozytywnej lub negatywnej do dnia 1.XI 45 r.

Czuwaj!

Szef G.K. Harcerzy
(—) Domoradzki Zdzisław, hm.
Kierownik Wych. Fiz.
(—) Koziński Zygmunt, phm.

List Okólny Głównej Kwatery Harcerzy L. 13 z dnia 29 listopada 1945 r. w sprawach wychowania wodnego.

1. Wykorzystanie pływalni krytych.

Druhowie Komendanci (piloci) Chorągwi nadesła do dnia 15 grudnia rb. wykaz znajdujących się na terenie ich Chorągwi pływalni krytych, z zaznaczeniem, czy i jak są one wykorzystane przez miejscowe władze harcerskie, oraz czy możliwe jest zorganizowanie na tych pływalniach kursów dla harcerzy z innych Chorągwi.

2. Zapowiedź konferencji kierowników wych. wodn.

W dniach 2 i 3 lutego 1946 r. odbędzie się konferencja Pilotów Chorągwi i Referentów W.W. w hufcach. Na konferencji tej zostaną m. in. poruszone następujące zagadnienia: 1) Upowszechnienie Wychowania Wodnego w Z.H.P. 2) Ramowy kalendarzyk W.W. 3) Sprawności z zakresu W.W. 4) Organizacja Harcerskich Ośrodków Wodnych. 5) Regulamin przystąpi. 6) Kadra instruktorska W.W. 7) Sprzęt typowy.

Piloci Chorągwi, którzy chcieliby zgłosić referaty ze swego terenu, winni uzgodnić je z Wydziałem Wychowania Wodnego GKH do dnia 10.I.1946 r. Piętnastominutowe sprawozdania, które wygłoszą wszyscy piloci Chorągwi, winny uwzględnić: a) dane cyfrowe, dotyczące stanu W.W. w drużynach specjalnych (harcerze, instruktorzy, jednostki, sprzęt), b) dane, dotyczące W.W. w pozostałych drużynach, c) przebieg akcji kursów zimowych, d) budowę flotylli, e) organizację ośrodków, f) przygotowania do akcji letniej.

3. Spis instruktorów W. W.

Do dnia 15.I. Piloci Chorągwi nadesła wykazy imienne pracujących aktywnie instruktorów W.W. Jako instruktorów należy fraktować: a) harcerzy i osoby współdziałające z Harcerstwem, posiadające stopnie P. Z. Ż., b) harcerzy, posiadających stopień wioślarza, c) harcerzy i osoby współdziałające z Harcerstwem, po-

siadające inne kwalifikacje, jak np. instruktor pływania, trener wioślarski, szkutnik itp.

Wykaz winien zawierać następujące dane: nazwisko, imię, rok urodzenia, posiadane kwalifikacje, datę (rok przyznania stopnia, nazwę instytucji, która przeprowadzała próbę oraz miejscowość, gdzie próba została odbyta).

4. Weryfikacja stopni żeglarskich.

Dotychczas obowiązuje wykaz stopni, ogłoszonych w „Wiadomościach Urzędowych” i w „Żeglarzu” z marca 1939 r. Druhowie, którzy w sezonie letnim 1939 r. lub później otrzymali stopnie P.Z.Z., winni przedstawić do G.K.H. odnośne dowody. O ile brak dowodów, należy przedstawić zaświadczenia wiarygodnych osób, względnie powołać się na osoby, które to mogą poświadczyć; G.K.H. jest w kontakcie z szeregiem instruktorów z 1939 r. O ile zostanie udowodnione, że patent odbył odpowiednią ilość pływów, natomiast brak było egzaminu teoretycznego — egzamin taki można będzie odbyć w tygodniu, poprzedzającym odprawę pilotów. Zgłoszenia do egzaminu teoretycznego do dnia 31.XII. rb.

Niezależnie od powyższego, ze względu na wieloletnią przerwę, wszyscy dotychczasowi posiadacze stopni żeglarskich będą musieli poddać się egzaminowi sprawdzającemu, przy okazji zdobywania wyższych stopni. Harcerze, którzy w ciągu najbliższych dwóch sezonów nie osiągną stopni wyższych, będą mieli cofnięte stopnie już posiadane.

C z u w a g i !

Szef G.K. Harcerzy
(—) Domoradzki Zdzisław, hm.

Kierownik Wydz. Wych. Wodn.

(—) Peterek Stanisław, dz.

List Okólny Głównej Kwatery Harcerzy L. 14 z dnia 30 listopada 1945 r. w sprawach sportu łuczniczego i strzelectwa sportowego.

Wobec tego, że G.K.H. wznowiła pracę z dziedziny sportu łuczniczego i strzelectwa sportowego, należy zbadać w terenie i przelać do G.K.H. w terminie do 1.I.1946 r. następujące dane:

- 1) Czy na terenie Chorągwi znajdują się tory łucznicze, strzelnice
 - a) gdzie (dokładny adres),
 - b) jaka wielkość, ilość stanowisk,
 - c) pod którym zarządem.
- 2) Czy są tereny, na których można byłoby urządzić tory łucznicze, zbudować strzelnice.
- 3) Czy miejscowe władze przysłyby z ew. pomocą przy budowie torów łuczniczych, strzelnic.
- 4) Czy na terenie Chorągwi uprawia się łucznictwo, strzelectwo
 - a) przez kogo,

b) z jakimi wynikami,

c) czy Harcerstwo bierze udział.

- 5) Czy Chorągiew na swoim terenie posiada sprzęt łuczniczy, broń palną
 - a) jaka
 - b) czy własna ew. przez kogo pożyczona lub przyznana.

- 6) Czy na terenie Chorągwi są harcerze, którzy brali udział w zawodach łuczniczych, strzeleckich przed wojną
 - a) ilu
 - b) czy posiadali O.S., O.L. (stopień).

- 7) Czy na terenie Chorągwi są harcerze, którzy przed wojną byli sędziami sportu łuczniczego, strzeleckiego.

- 8) Czy inne organizacje, pracujące na terenie Chora-

gwi uprawiają łucznictwo, strzelectwo, czy ew. powzięły lub zamierzają powziąć kroki w tym kierunku (jakie organizacje i co dotychczas zrobiły).

- 9) Spostrzeżenia i wnioski Komendy Chorągwi z dziedziny sportu łuczniczego i strzelectwa sportowego. Jednocześnie G.K.H. poleca mianować referenta łucznictwa i strzelectwa w Komendzie Chorągwi, któ-

ryby specjalnie zajął się sprawą wyżej wymienionego sportu.

C z u w a j !

Szef G. K. Harcerzy
(—) Domoradzki Zdzisław, hm.

Sam. Ref. Łucz. Strzelecki
(—) Zawisłański Roman, hm.

List Okólny Głównej Kwatery Harcerzy L. 15 z dnia 11 grudnia 1945 r. w sprawach rejestracji jednostek wodnych.

1. Doroczna rejestracja jednostek wodnych (żeglarskich).

Wszystkie jednostki organizacyjne wodne (żeglarskie) względnie uważające się za takie, przesyłają w terminie do 10.1.46 r. drogą służbową „kartę wpisową” w/g załączonego wzoru w dwóch egzemplarzach: jeden dla G. K. H., drugi dla pilota Chorągwi.

2. Projekty regulaminów.

Uwagi, uzupełnienia i poprawki do załączonych projektów regulaminów: a) jednostek wodnych (załącznik

L. 2), b) kadry instruktorskiej wychowania wodnego (załącznik L. 3), korespondencyjnych zawodów pływackich (załącznik L. 4) należy nadsyłać do G. K. H. w terminie do dn. 10.1.46 r.

C z u w a j !

Szef G. K. Harcerzy
(—) Domoradzki Zdzisław, hm.

Kier. Wydz. Wych. Wodn.
(—) Peterek Stanisław, dz.

Załącznik L. 1 do Listu Okólnego Głównej Kwatery Harcerzy L. 15 z dnia 11 grudnia 1945 r. Instrukcja rejestracyjna jednostek wodnych.

..... dnia
Związek Harcerstwa Polskiego
Chorągiew
Zastęp
Drużyna imienia
Karta wpisowa dla jednostek wodnych
Do
Głównej Kwatery Harcerzy
w Warszawie.

Drogą służbową przez Komendę Hufca w
Donoszę, że w założony został nowy
zastęp, drużyna wodna, powstała z inicjatywy
.....
Harcówkę — zastęp — drużyna posiada (dokładny adres)

Odległość od terenu ćwiczeń wodnych km.
nazwa, opis i rozmiar wody na której ćwiczenia mają
być uprawiane

Czy drużyna posiada przystań (własną czy dzierżawioną, opisać i dołączyć ewent. rysunki)
Drużyna grupuje młodzież: szkół powszechnych, gimnazjalną, szkół zawodowych, seminaryjną, akademicką, poza szkolną wiejską, robotniczą (nieodpowiednie skreślić).

Drużyna posiada zastępów zuchowych
przygotowawczych (dla młodzieży od lat 11—15)
młodzieżowych (dla lat 15—18) kręgów in-
struktorskich razem zastępów

Stan liczebny harcerzy według stopni ładowych:

Harcerze	bez stopni	młodzik	wywiadowca	ćwik	harcerz orli	harcerz Rzplitej	pod-harcmistrz	harcmistrz	razem
poniżej lat 11									
od lat 12—14									
od lat 15—18									
powyżej lat 18									
ogółem:									

Z powyższego stanu ilościowego posiada sprawność:

pływaka I pływaka ratownika
pływaka II nie umie pływać
posiadających P.O.S. O.S. wyszkol. P.W.

Ilu członków posiada umundurowanie:

młodszych starszych instruktorskie
 ćwiczebne ładowe inne

Dane personalne drużynowego — zastępowego

Uwaga: wszystkie dane według stanu z 31.XII.1945 r.

Imię i nazwisko
 urodz. narodowość wykształ-
 czenie zawód stopień har-
 cerski ładowy żeglarski
 adres prywatny
 krótki wykaz służby

Opinia hucówego

Adnotacje Wydziału Żeglarskiego Chorągwi.

Raport wpłynął dnia ... jednostkę wpisano jako:
 Przeprowadzono wizytację: próbną dnia
 dnia ... z wynikiem .. wiosłarską ..
 dnia ... z wynikiem .. żeglarską ..
 dnia ... z wynikiem ... morską ..
 z dniem ... cofnięto kwalifikacje
 na ... jednostkę rozwiązano z dniem
 ... z powodu

(podpis)

Stan flotylli wodnej:

	k a j a k i			ł o d z i e			j a c h t y		sza- lupy	moto- rówki	razem
	jedno osobowe	dwu osobowe	żaglowe P. 7	sportowo- wiosłowe	żaglowo- wiosłowe typu II	żaglowe	śródl. od 20 m ² żagla	kilowe morskie			
własność drużyny											
własność członków											

**Załącznik L. 2 do Listu Okólnego Głównej Kwatery Harcerzy L. 15 z dnia 11 grudnia 1945 r.
 Jednostki wodne. Wyciąg z projektu regulaminu.**

1. Wychowanie wodne winno być realizowane:
 - a. przez wprowadzenie go do programu pracy wszystkich drużyn,
 - b. przez drużyny wodne,
 - c. przez drużyny specjalne,
 - d. przez Ośrodki wodne.
2. Celem wprowadzenia wychowania wodnego jako składnika normalnej pracy ogółu drużyn, należy m. in. postawić następujące wymagania:
 - a. Drużyna może uzyskać kategorię A, jeżeli posiada w swym składzie przodownika pływactwa, oraz pewną określoną procentowo ilość harcerzy, mających odpowiednie dla swego wieku sprawności pływackie.
 - b. W warunkach dopuszczenia do próby na ćwika należy wymagać sprawności sternika łodzi wiosłowej (dotychczasowy „wiosłarz” w/g Org. Drużyn Żeglarskich).
 - c. W warunkach dopuszczenia do próby na Harcerza Rzeczypospolitej należy wymagać posiadania Państwowej Oznaki Pływackiej, (prawo pływania na wszystkich wodach otwartych Rzeczypospolitej).
3. Drużyny wodne są to zwykle drużyny, w których wychowanie wodne, jak i całokształt pracy har-

cerskiej można określić jako wzorowe. Wymagania:

- a) Kat. „A”
- b) dodatnia ocena wychowania wodnego ustalona przez pilota Chorągwi na podstawie wizytacji,
- c) drużynowy lub jeden z przybocznych posiada sprawność przodownika wiosłarstwa lub kajakarstwa, oraz jeden z funkcyjnych posiada sprawność przodownika pływactwa.
- d) zastępowi, którzy ukończyli lat 15, posiadają sprawność sternika łodzi wiosłowej.
- e) flotylla może pomieścić 50% stanu drużyny.

Uwaga 1 — w drużynach wodnych obowiązują mundur polowy, mogą być jedynie wprowadzone dodatkowe oznaki np kotwiczki na naramiennikach.

Uwaga 2 — Drużynom wodnym za specjalne wyczyny G. K. H. na wniosek pilota Chorągwi może nadawać nazwy „kajakowa”, „wiosłarska”, „saperska”.

4. Drużyny żeglarskie i morskie. Wymagania:
 - a) Kat. „A”

- b) drużynowy — sternik morski lub sternik jachtowej żeglugi śródlądowej.
- c) w składzie drużyny znajduje się jeden przodownik pływactwa i jeden wiosłarstwa,
- d) harcerze, którzy ukończyli lat 15 — posiadają sprawność sternika łodzi wiosłowej.

- e) flotylla może pomieścić 100% stanu drużyny.
5. Ośrodki wodne winny być zorganizowane w/g regulaminu, którego projekt jest podany w liście okólnym L. 9, a który winien być uzupełniony regulaminem kadry instruktorskiej oraz regulaminem ramowym przystani harcerskich.

**Załącznik L. 3 do Listu Okólnego Głównej Kwatery Harcerzy L. 15 z dnia 11 grudnia 1945 r.
Projekt regulaminu Kadry Instruktorskiej Wychowania Wodnego.**

1. Cele kadry instruktorskiej W. W.

Celem kadry instruktorskiej wychowania wodnego jest:

- a) upowszechnienie wychowania wodnego,
- b) pogłębianie własnych wiadomości z zakresu W.W. (samouctwo, kursy).

2. Środki upowszechnienia W. W.

- a) prace przy organizacji Ośrodków W.W.
- b) dostarczanie instruktorów na kierowników W.W. w hufcach, drużynowych i funkcyjnych,
- c) pomoc ogółowi drużyn przy budowie flotylli,
- d) przeprowadzanie kursów i prób z zakresu W.W.,
- e) przeprowadzanie zawodów z zakresu W.W.,
- f) inne prace, wskazane przez władze harcerskie, lub za ich zgodą.

3. Podział kadry.

Kadra instruktorska W.W. dzieli się na:

- a) drużyny kadry, obowiązane do natychmiastowego wykonania zarządzeń, dotyczących W.W. pilota Chorągwi lub hufcowego,

- b) rezerwę kadry, która wykonuje zlecenia w miarę możliwości. O możliwości wykonania lub niewykonania decyduje ostatecznie pilot Chorągwi.

4. Drużyny kadry.

Do drużyn kadry zaliczamy:

- a) drużyny morskie,
- b) drużyny żeglarskie,
- c) drużyny przy-Ośrodkach W.W.

Do tych ostatnich mogą należeć harcerze, którzy posiadają lat ponad 15, sprawność sternika łodzi wiosłowej i nie mają żadnego przydziału, względnie przydział do komend hufców, Chorągwi itp.

5. Rezerwa kadry.

Do rezerwy kadry zaliczamy:

- a) drużyny wodne, względnie ubiegające się o miano wodnych,
- b) instruktorów W.W. (przodowników pływactwa, wiosłarstwa itp.) mających przydział do drużyn, nie wchodzących w skład kadry instruktorskiej W.W.

**Załącznik L. 4 do Listu Okólnego Głównej Kwatery Harcerzy L. 15 z dnia 11 grudnia 1945 r.
Instrukcja w sprawie Zawodów Korespondencyjnych o pierwsze miejsce Hufca w Chorągwi i Chorągwi w Organizacji Harcerzy w dziedzinie wychowania wodnego (projekt).**

1. Podział uczestników ze względu na wiek.

Pod względem wieku uczestników dzielimy na trzy grupy:

- a) grupa młodszych — do lat 13 włącznie — podstawa do punktacji — sprawność pływaka I,
- b) grupa starszych — wiek od lat 14 do 15 — podstawa do punktacji — sprawność pływaka II,
- c) grupa instruktorska od lat 16 wzwyż — podstawa do punktacji — Państwowa Oznaka Pływaka oraz sprawność pływaka ratownika.

2. Punktacja zawodników.

- a) w grupie młodszych: za każdego harcerza, posiadającego sprawność pływaka I liczy się jeden punkt.
- b) w grupie starszych: za każdego harcerza, posiadającego sprawność pływaka II liczy się dwa punkty, za każdego harcerza, posiadającego sprawność pływaka I liczy się jeden punkt.
- c) w grupie instruktorskiej: za każdego harcerza, posiadającego sprawność pływaka ratownika liczy się 4 punkty, za każdego harcerza, posiadającego Państwową Oznakę Pływaka, liczy się 4 punkty, za każdego harcerza, posiadającego sprawność pływaka II liczy się 2 punkty; za każ-

dego harcerza, posiadającego sprawność pływaka I liczy się jeden punkt.

3. Punktacja grupowa.

- a) w grupie młodszych: stosunek liczby harcerzy, posiadających sprawność pływaka I, do liczby harcerzy w hufcu (Chorągwi) wyrażony w procentach daje punktację grupy.

Przykład: w hufcu jest 400 harcerzy w wieku 11, 12 i 13. Sprawność pływaka I posiada 20.

$$\frac{20 \cdot 100}{400} = 5\%$$

Hufiec otrzymuje w grupie młodszych 5 punktów.

- b) w grupie starszych:

Sumę punktów dzielimy przez 2. Stosunek otrzymanej liczby do ilości harcerzy w hufcu, posiadających odnośny wiek, wyrażony w procentach daje punktację grupy.

Przykład: Hufiec liczy 200 harcerzy w wieku lat 14 i 15
100 harcerzy posiada pływaka II
50 harcerzy posiada pływaka I

$$100 \times 2 + 50 \times 1 = 250$$

$$250 : 2 = 125$$

$$\frac{125 \times 100}{200} = 62,5\%$$

Hufiec w grupie starszych otrzymuje 62,5 punktu.

c) W grupie instruktorskiej:

Sumę punktów, otrzymanych za poszczególnych uczestników, dzielimy przez 4. Stosunek otrzymanej liczby, do liczby wyrażającej ilość harcerzy w danym wieku, wyrażony w procentach, daje punktację hufca w omawianej grupie.

Przykład: Hufiec liczy 50 harcerzy mających ponad lat

16. Z tego 30 posiada Państwową Oznakę Pływacką, 25 sprawność pływaka ratownika, 5 pływaka II, 10 pływaka I

$$30 \times 4 + 25 \times 4 + 5 \times 2 + 10 = 240$$

$$240 : 4 = 60$$

$$60 \times 100$$

$$50$$

$$= 120\%$$

W grupie instruktorskiej hufiec otrzymuje 120 punktów.

Uwaga: W tej grupie wynik może przekroczyć 100%, gdyż harcerz posiadający Państwową Oznakę Pływacką i sprawność pływaka ratownika jest dwukrotnie punktowany.

4. Termin zawodów.

Zawody przeprowadza się dwa razy do roku: raz w terminie przedwakacyjnym i drugi raz w terminie powakacyjnym. Szczegółowe terminy ustalają piloci, którzy nadsyłają do G.K.H. sprawozdanie do I.VII i do I.XI. każdego roku.

5. Przeprowadzanie zawodów w terenie.

Na szczeblu drużyny względnie hufca należy organizować zawody o pierwsze miejsce zastępu w hufcu, przyczem o terminie zawodów winny być powiadomione władze przełożone. Niezawiadomienie pilota na 2 tygodnie przed terminem zawodów, może spowodować ich dyskwalifikację.

Na zawody dla grupy instruktorskiej należy zapraszać m. in. przedstawicieli miejscowych organizacji pływackich, a jeżeli spodziewane jest zdobycie Państwowej Oznaki Pływackiej, należy wypełnić odpowiednie wymagania.

Uwaga 1. Chłopcy 13—14-letni wykonują bardzo sumiennie szereg czynności związanych z sędziowaniem, np. mogą kontrolować czas zanurzenia pod wodą. W tym wypadku należy utworzyć zespół (patrol), z którego jeden harcerz (dowódca) obserwuje dającego nurka, drugi patrzy na sekundnik, trzeci notuje wyniki. Czynności tego rodzaju należy przećwiczyć przed zawodami. Dotychczasowe doświadczenia w nielicznych grupach dały dobre wyniki wychowawcze, trzeba jednak ustalić, czy i w jakich warunkach tego rodzaju użycie chłopców da się stosować masowo.

Uwaga 2. Niniejszy projekt może być stosowany do urzędzenia zawodów o pierwsze miejsce zastępu w drużynie wzgl. hufcu.

Uwaga 3. Punktuje się jedynie wyniki, ustalone w czasie zawodów (a nie na podstawie wykazu sprawności z książeczek służbowych).

DZIAŁ NIEURZĘDOWY

Konkurs.

Główna Kwatera Harcerzy ogłasza konkurs na stanowiska:

Komendanta Ośrodka Harcerskiego „Górki Wielkie”, oraz Kierownika administracyjno-gospodarczego tegoż ośrodka.

Kandydat na stanowisko Komendanta winien być instruktorem mianowanym oraz wykazać się praktyką wychowawczą w zakresie specjalności ruchowej.

Kandydat na stanowisko Kierownika administracyjno-gospodarczego winien być harcerzem z fachową wiedzą z zakresu gospodarki rolnej i administracyjnej.

Zgłoszenia z życiorysem i odpisami świadectw oraz żądanymi warunkami przyjmuje Główna Kwatera Harcerzy w Warszawie, ul. Włajskiej 17 do dnia 28 lutego 1946 r.

Komunikat Centralnego Harcerskiego Ośrodka Pracy Kulturalno-Artystycznej (CHOPKA)

Przy Naczelnictwie Z.H.P. został utworzony Centralny Harcerski Ośrodek Pracy Kulturalno-Artystycznej (CHOPKA). Ma on za zadanie uzgodnić poczynania terenu w zakresie kultury i sztuki, nawiązać współpracę z innymi organizacjami i instytucjami, obejmującymi swoją działalnością te zagadnienia, przepracować harcerskie metody wychowania artystycznego.

CHOPKA obejmuje swoją działalnością organizację męską i żeńską. Przez uzgodnienie wysiłków instruktorów i instruktorek, zajmujących się na terenie ZHP sprawami kultury, sztuki i propagandy, reprezentacji, imprez, widowisk itp. CHOPKA pragnie nadać pewną

jednolitą postawę wszelkim wystąpieniom harcerskim wewnątrz i nazewnątż organizacji, aby miały one zdecydowaną formę artystyczną, a w najgorszych wypadkach nie raziły brakiem smaku i dyletantyzmu, jak to często ma miejsce przy obecnym braku instruktorów, a instruktorów-specjalistów kultury i sztuki w szczególności.

CHOPKA jako młody dział pracy harcerskiej nie precyzuje już teraz metod ani form organizacyjnych pracy, jak też nie stwarza narazie sztywnych regulaminów i przepisów, ani żądań.

Na drugą połowę stycznia 1946 r. CHOPKA proje-

ktuje dwutygodniową konferencję instruktoerek i instruktorów, zajmujących się sprawami kultury i sztuki na terenie poszczególnych Chorągwi. Szczegółowe prospekty i program konferencji zostanie przesłany w końcu grudnia rb.

CHOPKA prosi Komendantów i Komendantki Chorągwi o utworzenie do tego czasu za przykładem Chorągwi warszawskich wydziałów lub referatów kultury i sztuki, a gdyby to było niemożliwe, powołanie nawet z poza grona instruktorskiego osób, które dawałyby gwarancję rzetelnej pracy i opieki nad sprawami kultury i sztuki w Chorągwiach w myśl ogólnych wytycznych wychowania harcerskiego.

CHOPKA prosi o przysyłanie pod jego adresem materiałów, które posłużą do skompletowania harcerskiej biblioteki i poradni artystycznej, a więc książek i opracowań, dotyczących tego tematu a nawet luźnych kartelek i zapisków z piosenkami (nuty), utworami literackimi, projektami widowisk, inscenizacji, dokumentami wystąpień harcerskich zespołów artystycznych w po-

staci fotografii, programów, notatek w prasie itd. Dotyczy to zarówno materiałów z chwili obecnej, jak też z okresu okupacji i konspiracji (b. ważne), oraz z przed wojny. Oczywiście, chodzi nie tylko o materiały i książki, mówiące o harcerskim życiu artystycznym, ale wszelkie opracowania z zakresu kultury i sztuki ludu wiejskiego i miejskiego (Kolberg, Głóger):

Od listopada CHOPKA wprowadza stałe kwadranse harcerskie w Polskim Radio. W związku z tym należy zrobić cicha propagandę zasypiania Polskiego Radia listami na temat audycji harcerskich, ich potrzeby, ewentualnie zadowolenia z wprowadzenia takowych. Będzie to podstawą do utworzenia stałej harcerskiej skrzynki radiowej, która bardzo się może przydać terenowi. Pamiętajmy, że przy pomocy radia możemy dotrzeć do najmniejszej komórki harcerskiej i tam wprowadzić niezbędny do jej życia ferment, co przy obecnym braku instruktorów i podreczników harcerskich jest b. cenne. Harcerskie audycje radiowe obejmą oczywiście całość zagadnień harcerskich.

Komunikat Ministerstwa Informacji i Propagandy z dnia 30 listopada 1945 r., w sprawie zacieśnienia współpracy z organizacjami młodzieżowymi i instytucjami społecznymi.

W wykonaniu okólnika Ministerstwa Informacji i Propagandy Nr. 14 z dnia 10.11. 1945 r. odbyła się w Ministerstwie Informacji i Propagandy w dniu 24 listopada konferencja, w której wzięli udział przedstawiciele T.U.R-u, Z.H.P., Z.W.M-u, OM TUR, Z.S.Chł. i Kom. Centr. Zw. Zaw. celem ustalenia metod współpracy i uniknięcia na przyszłość wielotorowości w pracy.

Ustalono:

1. Wyżej wymienione organizacje wysyłają swych członków na wszystkie kursy organizowane przez Ministerstwo Informacji i Propagandy i podwładne mu organy na szczeblach wojewódzkich i powiatowych.
2. Ministerstwo bezpośrednio, względnie Urzędy Wojewódzkie biorą udział w kursach specjalnych lub za-

wodowych, organizowanych przez powyższe instytucje przez wprowadzenie do programów tych kursów wykładów z dziedziny polityczno-społecznej.

3. Ministerstwo Informacji i Propagandy organizuje wspólnie z wyżej wymienionymi instytucjami wykłady i odczyty.
4. Ministerstwo zasila te organizacje w materiały pomocnicze, jak np. konspekty, broszury, wydawnictwa świetlicowe.
5. Współpraca w koordynowaniu akcji wydawniczej.
6. Współpraca w akcji organizowania Kółek Samokształceniowych w świetlicach.

Urzędy Wojewódzkie zwołują konferencje z wyżej wymienionymi organizacjami i ustalą współpracę w myśl osiągniętego porozumienia na konferencji w Warszawie.

Komunikat Ministerstwa Oświaty z dnia 6 listopada 1945 r. w sprawie kursów dla wychowawców w domach dziecięcych, świetlicach, Ogrodach Jordanowskich, internatach itp.

Przystępując do organizowania kursów dla wychowawców w domach dziecięcych, świetlicach, Ogrodach Jordanowskich, internatach itp., Ministerstwo Oświaty zwraca się do Gł. Kwater Związku Harc. Polskiego z wezwaniem do przeprowadzenia rekrutacji, kwalifikacji i zgłaszania członków na wymieniony kurs. Wyszkołenie pewnej ilości wychowawców, którzy będą pracowali na placówkach społecznych, umożliwi organizacji rozszerzać swój wpływ na większe masy a Ministerstwu zapewni ideowy kierunek wychowywanej młodzieży.

Kursy będą w r. 1945/46 trwały 3 miesiące i 5 miesięcy, połączone z internatem, dadzą uczestnikom w tym czasie bezpłatne mieszkanie, utrzymanie i naukę.

Na kursach będą przerabiane:

- a) przedmioty ogólnokształcące: geografia Polski, ustrój

Polski, wybrane zagadnienia historyczne i literackie,

- b) przedmioty specjalne: psychologia, pedagogika, administracja placówek społecznych itp.,
- c) przedmioty i sprawności artystyczne i techniczne, np.: rysunki, ćwiczenia i gry ruchowe, chór, majsterka itd.

Po kursie słuchacze otrzymują świadectwa uprawniające do pracy wychowawczo- lub oświatowo społecznej.

Warunki przyjęcia na kurs:

- a) ukończonych 18 lat, nie przekraczających 35 lat,
- b) wykształcenie średnie (mała matura lub cała szkoła zawodowa); w wyjątkowych wypadkach nieukończone wykształcenie średnie,
- c) zaświadczenie organizacji, stwierdzające właściwy poziom moralny i ideowy kandydata, jego zdolno-

ści wychowawcze i organizacyjne oraz przynależność w organizacji (z datą wstąpienia).

d) życiorys kandydata osobiście napisany.

e) podanie wraz z deklaracją, iż w razie pomyślnego ukończenia kursu — będzie przez przynajmniej trzy

lata pracował na placówkach społeczno-wychowawczych lub społeczno-oświatowych.

Zgłoszenia na kurs — po przejrzaniu w biurze organizacji — należy kierować do Wydziału Pozaszkolnego Wychowania Dziecka w Ministerstwie Oświaty, Al. Szucha 25. do 1 grudnia 1945 r.

PIERWSZY NUMER HARCERSKIEGO MIESIĘCZNIKA INSTRUKTORSKIEGO

p. t.

„HARCERSTWO”

pod redakcją Dra hm Władysława Szczygła
już wyszedł z druku i zawiera treść następującą:

SŁOWO WSTĘPNE.

J. Sosnowski: Zamiast inwokacji o harcerskiej refleksji wychowawczej.

W. Dewitzowa: Gospodarka wyłączona.

R. Korzeniowski: Pionierstwo Harcerstwa na ziemiach zachodnich.

W. Szczygiel: Drogi dzisiejszego Harcerstwa.

M. Straszewska: Myśli o harcerskim ideale wychowawczym.

L. D.: Zuchy na wsi.

Prawo dziecka a ruch zuchowy.

W. Kosiński: Praca drużyny harcerskiej.

J. Sosnowski: W przededniu rewizji programów prób na stopnie młodzieży harcerskiej.

KRONIKA.

Życie młodzieży.

Książka i my.

Z. Wasilewski: Polskie czasopisma społeczno-kulturalne.

Zamówienia przyjmuje **Harcerskie Biuro Wydawnicze**
Warszawa, ul. Wiejska Nr 17 CENA NUMERU ZŁ. 20.—

Staraniem

HARCERSKIEGO BIURA WYDAWNICZEGO

ukazą się już wkrótce dwie wartościowe książki

hm J. Dąbrowskiego p. t.

**„Gry i zabawy
w izbie
harcerskiej“**

oraz

**„W świetlicy
harcerskiej“**

obie te książki muszą się znaleźć w bibliotece każdej drużyny harcerskiej, stanowią bowiem nieocenioną pomoc w pracy drużynowego i zastępowego

W przygotowaniu do druku

R. Baden-Powell:

Wskazówki dla skautmistrzów

R. E. Philipps:

System zastępowy

Te ostatnie książki ukazą się w ciągu miesiąca lutego, w nowym, dokładnym tłumaczeniu, dokonanym na podstawie ostatnich wydań.